

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 25 – 26 stycznia 2014 roku na kierunku *zarządzanie* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia realizowanych w formie studiów niestacjonarnych o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA

- prof. dr hab. Anna Czubała – ekspert PKA

- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA

- Tomasz Kocoł - ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach na kierunku „*zarządzanie*” odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2013/2014.

Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Pierwsza ocena jakości kształcenia na tym kierunku studiów odbyła się w roku 2003 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 392/2003 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 10 lipca 2003 r.). Kolejna ocena, która odbyła się w roku 2008, zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 307/2008 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 29 maja 2008 r.) z krótszym okresem jej obowiązywania, tj. do roku akademickiego 2010/2011 i wskazaniem zaleceń, jakie powinna w tym okresie dokonać. W roku 2011 po analizie przedstawionych przez Uczelnię działań naprawczych wydano ocenę pozytywną (Uchwała Nr 369/2011 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 czerwca 2011 r. oraz Uchwała Nr 18/8/2011 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 1 września 2011 r.) dla licencjackich studiów pierwszego stopnia oraz studiów drugiego stopnia z krótszym okresem jej obowiązywania, tj. do roku akademickiego 2013/2014 w celu bieżącego monitorowania efektów zmian wprowadzanych w Uczelni oraz inżynierskich studiów pierwszego stopnia tylko do roku akademickiego 2012/2013, w którym studia ukończą studenci kształcący się na tym kierunku i poziomie kształcenia.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i

rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Załącznik nr 1 Podstawy prawne oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę*

1.1)

Uczelnia rozpoczęła działalność od prowadzenia kształcenia na kierunku *zarządzanie i marketing* na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-3-0145/TBM/26/93 z dnia 30 kwietnia 1993 r. nadającej uprawnienia do prowadzenia wyższych studiów zawodowych w Śląskiej Wyższej Szkole Zarządzania w Katowicach. Decyzją Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2001 r. Uczelnia otrzymała nazwę w jej aktualnym brzmieniu tj. Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. Generała Jerzego Ziętka w Katowicach.

Uprawnienia do prowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku studiów na poziomie studiów drugiego stopnia Uczelnia otrzymała decyzją Ministra Edukacji Narodowej w dniu 17 sierpnia 2000 r. (nr DNS-1-0145-517/TBM/2000).

Misja Uczelni została zatwierdzona – zgodnie z przepisami Statutu Uczelni – Uchwałą Senatu Nr 4/2012 z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie zatwierdzenia Misji Uczelni. W dokumencie tym zatwierdzone zostały cele strategiczne Uczelni. Natomiast na Wydziale – Uchwałą Nr 4/2012 Rada Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych w dniu 8 maja 2012 r. zatwierdziła tekst misji i strategii rozwoju Wydziału,

Uchwała Senatu oraz Rady Wydziału w sprawie strategii została podjęta już po decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie utworzenia kierunku *zarządzanie*.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu i Rady Wydziału wraz z listami obecności w powyższych sprawach. W posiedzeniach oraz procedurze tworzenia tych dokumentów nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni.

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane, tj. odbywały się zgodnie z zapisami w Statucie, po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Zwraca się uwagę na fakt, iż w uchwałach Senatu i Rady Wydziału brak jest podstawy prawnej oraz informacji od kiedy one obowiązują.

Uczelnia w swojej misji deklaruje, iż: „Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania prowadzi w tworzeniu wiedzy oraz kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji studentów odpowiadając na wyzwania współczesnych społeczeństw i gospodarek. Uczelnia pielęgnuje tradycje związane z Patronem zacieśniając więzi z regionem”. Misja Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych nawiązuje do misji Uczelni i nieco ją uszczegóławia uznając, iż Wydział Nauk Społecznych i Technicznych prowadzi w tworzeniu wiedzy oraz kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji studentów w obszarze nauk społecznych i technicznych odpowiadając na wyzwania współczesnych społeczeństw i gospodarek. Koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* zakłada, iż celem kształcenia na kierunku *Zarządzanie* „jest wyposażenie absolwenta w wiedzę i praktyczne umiejętności twórczego wykorzystania dorobku teoretycznego nauk o zarządzaniu i pokrewnych w kształtowaniu produktywnej współpracy

jednostek i grup wewnątrz organizacji oraz dopasowanie tych wysiłków do wymagań formułowanych przez otoczenie”. Cel kształcenia na II stopniu studiów zostaje rozszerzony o umiejętności podejmowania decyzji w warunkach zmieniającego się otoczenia w warunkach konkurencyjnej gospodarki światowej. Kierunek zarządzanie wpisuje się zarówno w misję uczelni jak i wydziału gdyż kształci absolwentów, których kompetencje odpowiadają na potrzeby gospodarki, oczekującej na dobrze wykształconych menedżerów. Koncepcja kształcenia wpisuje się w misję Uczelni w trzech obszarach: dydaktycznym, naukowym i społecznym.

W obszarze dydaktycznym poprzez realizację zakładanych efektów kształcenia i kształcenia ludzi przedsiębiorczych, menedżerów, specjalistów dysponujących kompetencjami w zakresie rozwiązywania problemów ekonomicznych, społecznych i kulturowych.

- w obszarze naukowym poprzez rozwój własnej kadry naukowej
- w obszarze *społecznym* poprzez współpracę naukowo – badawczą z otoczeniem społecznym i gospodarczym regionu.

Koncepcja kształcenia zarówno na studiach I jak i II stopnia realizuje cele strategiczne Uczelni i Wydziału. W sformułowanych celach strategicznych rozwoju Wydziału akcentuje się tworzenie programów odpowiadających potrzebom rynku pracy i studentów, promowanie działalności publikacyjnej w tym studentów, kreowanie innowacyjności w kształceniu, umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez rozszerzenie oferty kształcenia w języku angielskim, zacieśnienie współpracy z pracodawcami regionu, promowanie przedsiębiorczych działań studentów. Analiza koncepcji kształcenia, rozmowa zespołu oceniającego z kadrami akademickimi pozwala stwierdzić, iż wydział w procesie dydaktycznym kierunku zarządzanie realizuje założone cele. Podczas spotkania zespołu oceniającego z kadrami jako wyróżnik koncepcji kształcenia wskazywano bliskie kontakty z biznesem, współpracę Uczelni z Radą Społeczną, reagowanie na potrzeby rynku pracy oraz studentów poprzez budowanie odpowiednich specjalności kształcenia. Realizacja zadań strategicznych wpisuje się również w propagowanie idei Patrona co zakłada misja uczelni. Kadra uznaje, iż patron był człowiekiem pracowitym i racjonalnym propagującym współpracę i studentom wskazuje się racjonalne i skuteczne działania prowadzące poprzez współpracę do rozwiązywania problemów w przedsiębiorstwach. Koncepcja kształcenia zakładając znaczny stopień upracticznienia kształcenia realizuje zamówienia praktyki na rozwiązywanie problemów poprzez prace dyplomowe, prowadzenie wspólnie zajęć przez osoby z praktyki i nauczycieli akademickich. Koncepcja kształcenia dostosowuje się do potrzeb rynku pracy poprzez oferowanie wielu specjalności. Na I stopniu studiów oferowane są trzy specjalności, tj. zarządzanie transportem i logistyką, Zarządzanie zasobami ludzkimi oraz Zarządzanie przedsiębiorstwem. Jedną z tych specjalności *zarządzanie transportem i logistyką* prowadzona jest na ścieżce inżynierskiej. Koncepcja tej specjalności wymaga dyskusji nad konstrukcją efektów kształcenia i ich związkiem z kierunkiem zarządzanie. Na studiach II stopnia oferta jest bardzo szeroka i obejmuje aż osiem specjalności: Zarządzanie zasobami ludzkimi, Zarządzanie przedsiębiorstwem, Coaching, Zarządzanie procesami i usługami logistycznymi, Zarządzanie w administracji publicznej, Zarządzanie w ochronie zdrowia, Psychologia w zarządzaniu organizacją, Zarządzanie kryzysowe. Jak widać koncepcja kształcenia poprzez oferowane specjalności jest bardzo różnorodna i pozwala studentom na wybór zgodny z zainteresowaniami, jak i ze swoimi preferencjami zawodowymi. Paleta specjalności dobrze wpisuje się w zakres i tożsamość kierunku zarządzanie (dalszych dyskusji wymaga specjalność *zarządzanie transportem i logistyką* prowadzona ścieżką „Inżynierską”) i wypracowaną wieloletnią tradycję dydaktyczną tego kierunku. Koncepcja ta jest elastyczna, gdyż poprzez specjalności pozwala na dostosowanie się do potrzeb gospodarki a także

studentów. Warto nadmienić ze specjalność Coaching powstała na wyraźne zapotrzebowanie studentów i na drodze dyskusji ze studentami w zakresie profilu programowego tej specjalności. Należy też dostrzec, że koncepcja kształcenia wykorzystuje doświadczenia Inkubatora Przedsiębiorczości, co pozwala na wprowadzenie innowacyjnych metod i zweryfikowanych w praktyce studium przypadków.

1.2)

Koncepcja kształcenia była szeroko konsultowana z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi Wydziału. W dyskusji nad koncepcją specjalnościową, efektami kształcenia i programem kształcenia brali udział nauczyciele akademicy, studenci i absolwenci. Ponadto Koncepcja kształcenia była konsultowana z członkami Społecznej Rady Szkoły, w skład której wchodzi przedstawiciele wielu instytucji i przedsiębiorstw, w tym piastujący funkcje (w prestiżowych firmach i instytucjach) prezesów, dyrektorów, przedstawiciele samorządów lokalnych i wojewódzkich. Są reprezentanci Regionalnej Izby Gospodarczej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundacji Nauki Śląskiej. Trzeba podkreślić, iż Założyciel Uczelni Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach również wnosi swoje doświadczenia do budowy koncepcji kierunku zarządzanie. Członkowie Społecznej Rady Szkoły wspomagają organizację praktyk studenckich. Koncepcja kształcenia była konsultowana również z zarządami: Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego - Oddział w Katowicach, Konfederacji Pracodawców Polskich i Polskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie realizuje zadania strategiczne Uczelni i Wydziału wpisując się w misję Uczelni poprzez uwzględnienie zainteresowań studentów i oczekiwań rynku pracy. Koncepcja kształcenia wymaga dyskusji i modyfikacji z uwagi na oferowaną specjalność zarządzanie transportem i logistyką prowadzoną na ścieżce „inżynierskiej „,

1.2) Kadra akademicka, studenci oraz Społeczna Rada Szkoły gromadząca przedstawiciele firm i instytucji regionu śląskiego uczestniczy w budowaniu koncepcji kształcenia kierunku zarządzanie.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1).

Uchwałą nr 6/2012 z dnia 26 kwietnia 2012 r. Senat ustalił efekty kształcenia dla programów kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych w Uczelni, w tym dla ocenianego kierunku studiów.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rady Wydziału wraz z listami obecności w powyższych sprawach. W posiedzeniach tych organów nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni.

Do Uchwały nr 6/2012 Senatu SWSZ z dnia 26 kwietnia 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia dla programów kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych w Uczelni dołączone są Załączniki z efektami kształcenia.

Załącznik 1a zawiera efekty kształcenia dla studiów I stopnia – specjalności dla studiów licencjackich, które składają się z 11 efektów wiedzy, 12 efektów umiejętności oraz 7 efektów z zakresu kompetencji społecznych. Efekty kierunkowe łączą się z wszystkimi efektami obszarowymi, czyli jest pełne pokrycie efektów obszarowych.

Załącznik 1b zawiera efekty kształcenia dla studiów I stopnia specjalność: Zarządzanie transportem i logistyka – **studia inżynierskie**, które składają się z 11 efektów wiedzy, 12 efektów umiejętności - oraz 7 efektów z zakresu kompetencji społecznych. Efekty kierunkowe łączą się z wszystkimi efektami obszarowymi nauk społecznych, dla których jest pełne pokrycie tymi efektami obszarowymi. Dodatkowo wskazano odniesienie do kompetencji inżynierskich określonych w odpowiednim rozporządzeniu MNiSZW.

Załącznik 1c zawiera efekty kształcenia dla studiów II stopnia, które składają się z 10 efektów wiedzy, 10 efektów umiejętności - oraz 7 efektów z zakresu kompetencji społecznych. Efekty kierunkowe łączą się z wszystkimi efektami obszarowymi, czyli jest pełne pokrycie efektów obszarowych.

Prezentowane w Załączniku 1a, 1b i 1c efekty kształcenia odniesione są tylko do efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych w dyscyplinach : **nauki o zarządzaniu (dominująca) oraz ekonomia (uzupełniająca)**.

Załącznik 1b: efekty kształcenia dla studiów I stopnia specjalności: Zarządzanie transportem i logistyka – studia inżynierskie zawierają dodatkowo kolumnę odniesienia do efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Kompetencje inżynierskie są odnoszone do efektów kształcenia zdefiniowanych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu oraz ekonomii. Odniesienia do tak zdefiniowanych efektów kształcenia nie umożliwiają ich osiągnięcia. Na przykład:

- K_W07 - *Zna i rozumie reguły i normy prawne a także normy etyczne postępowania człowieka w organizacji*, który jest powiązany z kompetencją inżynierską: InzA_W05 - *zna typowe technologie inżynierskie w zakresie studiowanego kierunku studiów*. **Normy prawne** czy **normy etyczne** nie wiążą się z **typowymi technologiami inżynierskimi**, a także z efektem InzA_W02 - *zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów*. Można by ewentualnie dyskutować o możliwości określenia efektu opisującego normy prawno-techniczne
- K_U04 - *Umie krytycznie analizować wpływ podejmowanych decyzji na efekty działalności organizacji*, który jest powiązany z kompetencją inżynierską InzA_U06 - *potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym*. Decyzje organizacyjne nie są zadaniami inżynierskimi.

Próba powiązania kompetencji inżynierskich, które mają zostać zrealizowane wyłącznie w obszarze nauk społecznych jest, w opinii ZO nieuzasadniona. Efekty kształcenia obszaru nauk społecznych nie gwarantują osiągnięcia w pełni kompetencji inżynierskich. Dołączona do Raportu Samooceny *Matryca efektów kształcenia dla specjalności Zarządzanie transportem i logistyka* zawiera zbiór kolejnych efektów pod nazwą *Opis efektów kształcenia na studiach inżynierskich dla programu studiów I stopnia na specjalności Zarządzanie transportem i logistyka*, które są modyfikacją kompetencji inżynierskich i są przypisane do obszaru nauk społecznych. Liczba tych efektów pokrywa się z liczbą kompetencji inżynierskich, oznacza to, że efekty dla tej specjalności są uzupełnione o kolejne 15 efektów (5 wiedzy, 8 umiejętności i 2 kompetencji społecznych), ale przypisanie tych efektów do

efektów obszarowych nauk społecznych jest błędem metodycznym. W konsekwencji bowiem nastąpiło np.: przypisanie efektów szczegółowych takich przedmiotów jak: fizyka, grafika inżynierska czy podstawy automatyki i robotyki do efektów obszarowych nauk społecznych. Szczegółowe - przedmiotowe efekty kształcenia dla przedmiotów specjalnościowych o charakterze technicznym, np. Eksploatacja pojazdów, Mechanika z wytrzymałością, Podstawy konstrukcji maszyn, Grafika inżynierska, Elektrotechnika i elektronika w pojazdach, Teoria ruchu pojazdów, Budowa pojazdów, Sterowanie ruchem w transporcie, Podstawy automatyki i robotyki, Podstawy sterowania, Maszyny transportowe, Technologia ładunku, Diagnostyka pojazdów, Naprawy pojazdów, Materiały eksploatacyjne oraz Fizyka nie tworzą spójnej całości z kierunkowymi efektami kształcenia zdefiniowanymi tylko w obszarze nauk społecznych.

Sylwetka absolwenta dla wygasających standardowych studiów licencjackich I stopnia jest zgodna ze standardami kształcenia. Standardy na kierunku zarządzanie nie przewidywały kształcenia na ścieżce inżynierskiej.

Podsumowując, kierunkowe efekty kształcenia dla studiów I stopnia prowadzące do uzyskania tytułu licencjata są określone prawidłowo, podobnie jak dla studiów II stopnia. Kierunkowe efekty kształcenia zdefiniowane dla studiów I stopnia dla obejmujących specjalność *Zarządzanie transportem i logistyka* – „inżynierską” są niewłaściwie określone, ponieważ nie jest możliwe osiągnięcie kompetencji inżynierskich dla kierunku, który jest definiowany tylko w obszarze nauk społecznych, bez jakiegokolwiek udziału innych obszarów kształcenia, np. technicznego, ścisłego czy jeszcze innego.

Śląska Wyższa Szkoła im. Gen. Zietka w Katowicach posiada uprawnienie do prowadzenia kształcenia na kierunku zarządzanie studia I i II stopnia. Od 2007 roku z chwilą wprowadzenia standardów kształcenia na tym kierunku, powinna prowadzić kształcenie zgodnie ze standardami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.). Standard ten (Załącznik nr 116) nie przewidywał na kierunku *zarządzanie* studiów kończących się uzyskaniem tytułu inżyniera tylko licencjata. Uchwała Nr 18/8/2011 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 1 września 2011 r.) wskazuje na obowiązywanie akredytacji dla inżynierskich studiów pierwszego stopnia tylko do roku akademickiego 2012/2013, w którym studia ukończą studenci kształcący się na tym kierunku i poziomie kształcenia. Wskazanie zakończenia kształcenia w roku 2012/2013, oznacza, że Polska Komisja Akredytacyjna zauważyła kształcenie niezgodne ze standardami kształcenia na tym kierunku i określiła wstrzymanie rekrutacji w roku 2011 i dokończenie kształcenia dla studentów wcześniejszych naborów, czyli z roku 2010 i wcześniejszych. Uczelnia nie zastosowała się do tych wskazań i dalej prowadziła kształcenie na inżynierskich studiach I stopnia. Dokonując kolejnej oceny jakości kształceniu na wizytowanym kierunku, w stosunku do uwag zawartych w Uchwale nr 369/2011 PPKA z 2.06.2011 r. należy stwierdzić, iż Uczelnia nie zakończyła kształcenia prowadzącego do nadania tytułu inżyniera na specjalności „inżynierskiej” *„Zarządzanie transportem i logistyka”*.

W czasie wizytacji stwierdzono, iż Uczelnia prowadziła w roku akademickim 2011/2012, 2012/2013 oraz 2013/2014 nabory na inżynierskie studia pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie w ramach jednej specjalności. W roku akademickim 2013/2014 studentów na inżynierskiej specjalności jest 111, z czego na I roku - 28, II roku – 26, na III roku -29, a na IV roku - 28, podczas gdy zgodnie z treścią załącznika do Uchwały Nr 369/2011 Prezydium Państwowej Komisji z dnia 2 czerwca 2011 r., a także przepisami

okrślonymi w art. 29 (przepisy przejściowe) ustawy kształcenie na tym poziomie powinno zakończyć się w roku akademickim 2012/2013.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520) od roku akademickiego 2012/2013 kształcenie inżynierskie prowadzone zgodnie z programami tworzymy według standardów kształcenia, Uczelnia powinna zdefiniować w języku efektów kształcenia, dla kierunków i zakresu (studia licencjackie i studia inżynierskie) , dla których posiadała uprawnienia do prowadzenia kształcenia. Oznacza to, że **zdefiniowanie efektów kształcenia dla specjalności prowadzącej do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera było nieuzasadnione**. Ponadto, posiadane uprawnienia potwierdza system POL-on, w którym wskazano, że uczelnia prowadzi na kierunku *zarządzanie*: studia I stopnia trwające 6 semestrów (180 ECTS), kończące się uzyskaniem tytułu licencjata, oraz studia II stopnia (4 semestry, 120 ECTS).

W opisach przedmiotów (sylabusach) określono przedmiotowe efekty kształcenia z podziałem na efekty wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wszystkie przedmiotowe efekty kształcenia zostały przyporządkowane do efektów kierunkowych wraz ze wskazaniem w jakim stopniu efekt przedmiotowy realizuje efekt kierunkowy w skali od 1 do 5. W sylabusie zawarta jest informacja o celach przedmiotu, która częściowo oddaje oczekiwany efekt, jaki student ma osiągnąć realizując przedmiot. Informacja ta jest jednak na ogół bardzo skrótowa, często jednozdaniowa, a w wielu sylabusach nie wypełniona. Pomimo tego, w programie kształcenia (oprócz specjalności „inżynierskiej” *Zarządzanie transportem i logistyka*) prawidłowo pokazany jest związek danego przedmiotu z kierunkowymi efektami kształcenia. W opisach przedmiotów określone jest, które treści danego przedmiotu realizują konkretne efekty kierunkowe. W oparciu o tą zależność skonstruowane są matryce efektów kształcenia i wykazana jest spójność pomiędzy przedmiotowymi efektami a kierunkowymi efektami kształcenia.

Przyjęta koncepcja opisu programu kształcenia nie zakłada osobnych efektów kształcenia sformułowanych na poziomie modułów rozumianych jako grupy przedmiotów, za wyjątkiem zbudowania osobnej grupy dla całej specjalności inżynierskiej *Zarządzanie transportem i logistyką*.

Program studiów dla drugiego roku (semestr IV) przewiduje praktykę zawodową (100 godzin) za 2 punkty ECTS, a na ukończenie semestru VI – praktykę dyplomową (50 godzin) za 2 punkty ECTS, -dla których określono efekty kształcenia. Podsumowując można stwierdzić, że efekty sformułowane dla przedmiotów oraz praktyki zawodowej/dyplomowej są powiązane z efektami ogólnymi (kierunkowymi) i umożliwiają ich realizację.

Opis kierunkowych efektów kształcenia został opublikowany na stronie internetowej Uczelni, dlatego należy uznać, że został on prawidłowo udostępniony studentom. Podczas spotkania z zespołem wizytującym PKA studenci stwierdzili, że nie zapoznawali się z kierunkowymi efektami kształcenia, uznając je za mało istotne. Zaleca się zwiększenie zaangażowania w upowszechnianie wśród studentów wiedzy na temat efektów kształcenia.

Studenci mają dostęp do sylabusów wszystkich kursów opublikowanych na „Portal Student”, na którym każdy student posiada swoje indywidualne konto. Studenci obecni na spotkaniu w większości potwierdzili, że nie zapoznają się z sylabusami kursów, ponieważ całą wiedzę na temat danego kursu czerpią z informacji przekazywanych przez wykładowców.

2.2).

Efekty kierunkowe i przedmiotowe ocenianego kierunku zostały sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny. Zapisy efektów nie budzą wątpliwości językowych i merytorycznych. Sylabusy przedmiotów zawierają na ogół wszystkie niezbędne elementy: efekty przedmiotowe (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), przypisane do kierunkowych treści kształcenia, bilans czasu pracy studenta, metody weryfikacji osiągniętych efektów, opis form kształcenia; oraz wykaz wymaganej literatury przedmiotu

Studenci podczas spotkania z zespołem wizytującym potwierdzili, że zawsze na pierwszych zajęciach prowadzący informują ich jaką wiedzę i umiejętności będą mogli zdobyć podczas zajęć. Podkreślić trzeba, że Uczelnia nie prowadzi polityki informacyjnej wśród studentów na temat istoty realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Podsumowując, po analizie przedstawionej dokumentacji należy stwierdzić, że efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Jednak dostrzega się brak działań w zakresie informowania studentów na temat istoty efektów kształcenia, co należy ocenić negatywnie.

2.3)

System weryfikacji efektów kształcenia składa się z wielu elementów. Obejmuje on m.in.: zaliczenia cząstkowe na poziomie poszczególnych przedmiotów, weryfikację efektów w procesie dyplomowania, realizację praktyk zawodowych (dla studentów trzeciego roku) oraz badanie losów zawodowych absolwentów. W programie kształcenia określone są ramowe zasady oceny studentów, które dotyczą zarówno standardów oceny jak również wymagań, które student musi osiągnąć, aby zdać egzamin, otrzymać zaliczenie czy zaliczyć pracę kontrolną. Analiza tych zasad pozwala stwierdzić, że system weryfikacji efektów kształcenia obejmuje sprawdzenie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych, obejmuje również różne formy prowadzenie zajęć oraz wszystkie etapy kształcenia.

Podstawowym elementem systemu weryfikacji kierunkowych efektów kształcenia jest metoda ich weryfikacji na poziomie poszczególnych przedmiotów. W kartach przedmiotów na kierunku „zarządzanie” zawarte są części „Nakład pracy studenta” oraz „Formy weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia”.

W części „Formy weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia” wskazano na następujące formy: Egzamin pisemny problemowy, Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny testowy z pytaniami otwartymi, Egzamin ustny, Kolokwium, Udział w dyskusji, Zadana samodzielna praca, Prezentacja, Projekt, Sprawozdanie z zajęć praktycznych.

W celu oceny możliwości weryfikacji efektów kształcenia z poszczególnych przedmiotów Zespół Oceniający przeanalizował wybrane prace zaliczeniowe i egzaminacyjne. Na podstawie przeanalizowanych prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych można stwierdzić, że na kierunku „zarządzanie” istnieje możliwość weryfikowania efektów kształcenia, przy wykorzystaniu stosowanych metod zaliczeń i egzaminów. Prace są na ogół opisywane przez sprawdzającego, zaznaczana jest liczba punktów oraz ocena. Kryteria oceny nie budzą zastrzeżeń, zdarzają się jednak przypadki zawyżania ocen.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta oraz dyplomu prowadzona jest prawidłowo.

Natomiast suplementy zawierają pewne uchybienia:

- W pkt. II - Informacje o dyplomie ust. 4 i 5 – Nazwa i status Uczelni – wskazane jest uzupełnienie wpisu, na jakiej podstawie funkcjonuje Uczelnia, tj. **ustawy Prawo**

szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742) oraz Statutu Uczelni .”.

- *W pkt. IV Informacje o treści studiów ust. 2 Standardy kształcenia – wskazane jest zastosowanie pełnej nazwy aktualnego rozporządzenia na podstawie którego realizowane jest kształcenie na ocenianym kierunku studiów, tj. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.) a nie jak to wpisuje uczelnia, „Standardy nauczania: zgodnie z nieaktualnym rozrządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 13 czerwca 2003 r.*
- *w ust. 3 wskazane jest uzupełnienie wpisów przy semestrach o rok akademicki oraz ocenę pracy dyplomowej.*
- *W pkt. V – Informacje o uprawnieniach posiadacza dyplomu – w ust. 1 – Dostęp do dalszych studiów – skreślenie słowa „(magisterskie)”, bowiem zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym nie ma kształcenia na poziomie studiów magisterskich.*

Przechowywanie efektów kształcenia. W Śląskiej Wyższej Szkole Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach obowiązują zapisy „Instrukcji kancelaryjnej”, stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 21/2013 Rektora z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Kancelaryjnej określającej zasady postępowania, mające zapewnić sprawne i szybkie wykonywane czynności kancelaryjnych oraz „Instrukcji określającej organizację i zakres działania Archiwum Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach” wprowadzonej Zarządzeniem Nr 18/2013 Rektora z dnia 19 grudnia 2013 r. Instrukcje ta określają zasady przechowywania i postępowania z aktami w toku bieżącej pracy w komórkach organizacyjnych.

Po upływie okresu przechowywania, tj. po obronie, akta przekazywane są do archiwum uczelnianego na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego, sporządzonego zgodnie z oznaczeniem przewidzianym w instrukcji oraz zgodnie z określonymi w niej symbolami.

Efekty kształcenia są przechowywane u prowadzących poszczególne przedmioty nauczycieli akademickich do końca trwania następnego semestru, tj. do końca marca – za semestr letni poprzedzający oraz do końca września za semestr zimowy poprzedzający. *Wskazane jest określenie zasad archiwizowania dokumentacji potwierdzającej uzyskanie zakładanych efektów kształcenia w formie zarządzenie Rektora lub dziekana i wydłużenie okresu ich przechowywania.*

Każdy prowadzący przedmiot na ocenianym kierunku studiów uprawniony jest do przyjęcia własnych kryteriów jego zaliczenia w odniesieniu do uprzednio ustalonych efektów kształcenia. Kryteria te muszą jednak mieścić się w instytucjonalnych ramach określonych przez akty wewnętrzne Uczelni, w tym głównie Regulamin studiów. Każdy nauczyciel akademicki, na pierwszych zajęciach tłumaczy studentom w jaki sposób nastąpi zaliczenie przedmiotu oraz przedstawia kryteria zaliczenia, co potwierdziły opinie uzyskane od studentów podczas spotkania z zespołem wizytującym PKA.

Studenci mają świadomość na jakie zagadnienia muszą zwrócić szczególną uwagę aby zaliczyć kurs. Zdaniem studentów egzaminy przeprowadzane na ŚWSZ w rzeczywistości sprawdzają wiedzę i umiejętności wymagane do zaliczenia kursów. W ich ocenie w większości przypadków egzaminy wymagają dokładnego przygotowania. Wielu studentów zrezygnowało ze studiów z powodu zbyt wysokich wymagań egzaminacyjnych. Z analizy struktury ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej przedstawionej przez Wydział wynika, że studenci najczęściej otrzymują oceny dostateczne. Oceny bardzo dobre występują rzadko, natomiast oceny niedostateczne stosunkowo często, co świadczy o rzetelnym podejściu Uczelni do weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Zespół oceniający uważa jednak że władze wydziału powinny podjąć analizę a następnie ocenę przyczyn określonej struktury

ocen egzaminacyjnych z każdego przedmiotu. Taka ocena powinna prowadzić do podjęcia działań odpowiednich w stosunku do ustalenia przyczyn, np. dużej liczby ocen niedostatecznych (np. zwiększenie zajęć ćwiczeniowych itp.) .

W dalszej kolejności studenci potwierdzili, że nie spotkali się z sytuacją, w której nauczyciel akademicki nie przestrzegałby przyjętych na pierwszych zajęciach kryteriów zaliczenia. Studenci zawsze wiedzą czego mogą spodziewać się na egzaminie, a zakres pytań nie wykracza poza zakres materiału podanego na pierwszych zajęciach lub w sylabusie. Studenci stwierdzili, że są bardzo zadowoleni z takiego podejścia do weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, co należy ocenić pozytywnie.

W opinii studentów przyjęte przez prowadzących zajęcia formy ich zaliczania są różnorodne. Są to egzaminy testowe, egzaminy polegające na formułowaniu odpowiedzi na pytania otwarte oraz egzaminy ustne. Studenci potwierdzili, że w większości przypadków formy zaliczanie kursów są odpowiednio dostosowane do prezentowanych treści kształcenia. Różnorodność i adekwatność w podejściu do weryfikacji zakładanych efektów kształcenia należy ocenić pozytywnie.

Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia z punktu widzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych został przeanalizowany również na etapie procesu dyplomowania. Narzędziem systemu kształcenia potwierdzającym osiągnięcie założonych efektów jest analiza tematyki prac licencjackich, inżynierskich i magisterskich. Przeanalizowano tematykę prac łącznie 534 absolwentów kierunku „zarządzanie”, którzy ukończyli studia pierwszego i drugiego stopnia z okresu od 01.10.2012 do 30.11.2013 roku. Zdecydowana większość prac odpowiada standardowi kierunku „zarządzanie”, obejmując zagadnienia zarządzania zasobami pracy, motywowania, marketingu, logistyki. Jednak część prac (ok. 5%) są to prace, które są z zakresu ekonomii. Przykładowe tematy prac niezgodnych ze standardem kierunku „zarządzanie” to m.in. dla 365 prac magisterskich:

- Bezrobocie - identyfikacja przyczyn,
- Ocena skutków bezrobocia,
- Terroryzm jako zagrożenie dla współczesnego świata,

dla 85 prac licencjackich jedna praca: Problem wieku emerytalnego.

dla 82 prac inżynierskich brak jest aspektów inżynierskich, np.:

- Kultura Lean w przedsiębiorstwie transportowym.
- Ocena ryzyka zawodowego na stanowisku kierowcy.
- Transport zbiorowy.
- Analiza możliwości wyboru źródeł finansowania działalności przedsiębiorstwa branży budowlanej.
- Jakość obsługi klienta w przedsiębiorstwie usług kurierskich.

Część prac licencjackich i magisterskich posiada sformułowania tytułów wskazujących na opracowania ogólne, a nie na problemową pracę dyplomową, np.:

- Ocena stresu w organizacji.
- Znaczenie wizerunku firmy.
- Identyfikacja kultury organizacyjnej.
- Dyskryminacja w zatrudnieniu.
- Przywódca a zespół.
- Zarządzanie nieruchomościami.
- Etyczne zarządzanie firmą.
- Negocjacje międzynarodowe.
- Zarządzanie przez cele.

Na liczbę ponad 500 prac wskazane przypadki świadczą o nieznacznym udziale niezgodności tematycznej czy zbyt dużej ogólności tytułów, co oznacza, że można jeszcze ten proces doskonalić.

Na końcowym etapie procesu kształcenia, sposób weryfikacji efektów można ocenić odnosząc się do trybu i zasad dyplomowania. Ogólne zasady dyplomowania określone są w Regulaminie studiów. Regulamin studiów szczegółowo reguluje cały proces dyplomowania, w szczególności: zasady przydzielania promotora i określania tematyki prac, tryb złożenia pracy i przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz warunki ukończenia studiów.

Na podstawie decyzji Dziekana lub wskazane przez Promotora oraz Recenzenta praca dyplomowa może zostać skierowana do analizy w systemie antyplagiat.

Procedura dyplomowania została opisana w Regulaminie studiów. Studenci ostatniego roku studiów potwierdzili, że znają tę procedurę, ponieważ jest im ona szczegółowo wyjaśniana przez promotorów na pierwszym seminarium dyplomowym, co należy ocenić pozytywnie. Procedura dyplomowania opisana została również w dokumencie określającym wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia (uchwała Senatu ŚWSZ na 7/2012 z dn. 26.04.2013 r.).

Podstawowe znaczenie dla realizacji efektów kształcenia na kierunku Zarządzanie mają praktyki zawodowe, które są obligatoryjne dla studiów pierwszego stopnia kształcenia. Podstawą organizowania praktyk jest porozumienie zawarte pomiędzy Uczelnią a zakładem pracy. Nad przebiegiem praktyk, ich realizacją i oceną nadzór sprawują Opiekunowie Praktyk Studenckich właściwi dla danego kierunku studiów. Praktyka realizowana jest w dwóch edycjach: jako praktyka zawodowa na IV semestrze studiów (2 tygodnie) oraz dyplomowa na VI semestrze (2 tygodnie). Procedura realizacji praktyk została opisana w Regulaminie Praktyk Studenckich w ŚWSZ w Katowicach (Załącznik nr 5, Raportu Samooceny).

Studenci podczas spotkania z zespołem wizytującym stwierdzili, że osiągnane przez nich efekty kształcenia są możliwe do zweryfikowania w czasie odbywania praktyk studenckich czy pracy zawodowej.

Uczelnia w programie kształcenia wykorzystuje nauczanie e-learningowe, ale jako element wspomagający kształcenie podstawowe, stąd weryfikacja efektów kształcenia obejmują tę formę łącznie z zajęciami zorganizowanymi

Warunkiem zaliczenia semestru w ŚWSZ jest uzyskanie zaliczeń zajęć dydaktycznych i praktyk oraz zdanie wszystkich egzaminów przewidzianych planem studiów w określonym w regulaminie studiów terminie. Odsiew studentów jest bardzo mały i nie przekracza 10%. Dotyczy naj częściej studentów pierwszego roku studiów I i II stopnia. Głównymi przyczyn odsiewu studentów jest brak zaliczeń, dobrowolna rezygnację ze studiów oraz brak opłat czesnego. Student, który został skreślony z listy studentów może ubiegać się o ponowne przyjęcie.

2.4).

Na wizytowanej Jednostce badaniem losów zawodowych absolwentów zajmuje się Studenckie Biuro Karier. Badanie odbywa się zgodnie z regulaminem monitoringu losów zawodowych absolwentów ŚWSZ w Katowicach, który kompleksowo reguluje całą procedurę badania. Studenci przed egzaminem dyplomowym mogą zadeklarować swoją zgodę na udział w badaniu poprzez wypełnienie specjalnego formularza. Badanie w założeniu

ma być przeprowadzane w okresach 6-12 miesięcy, 3 i 5 lat od ukończenia studiów. Badanie przeprowadzane jest w formie elektronicznej ankiety przesyłanej mailowo do absolwentów. Około 50% absolwentów wyraża zgodę na wzięcie udziału w badaniu, natomiast ankietę wypełniło około 30-35% absolwentów. Do tej pory zostały przeprowadzone dwa badania w latach 2011 i 2012. Wynikiem każdego badania jest obszerny raport na temat

sytuacji zawodowej absolwentów ocenianego kierunku studiów. Każdy raport poza częścią poświęconą analizie statystycznej, zawiera rozdział z podsumowaniem, w którym znajdują się wnioski dotyczące zmian w procesie kształcenia, co ocenia się pozytywnie. Z zapewnień Kierownika Studenckiego Biura Karier wynika, że raporty są przekazywane do analizy władzom Uczelni.

Uczelnia znajduje się obecnie w fazie doskonalenia systemu monitorowania losów zawodowych absolwentów. Ewaluacji metod badania losów zawodowych absolwentów dokonuje Zespół ds. Badanie Losów Zawodowych Absolwentów, w którego skład wchodzi Dziekani, kierownik Dziekanatu oraz pracownik Studenckiego Biura Karier. Zgodnie z zapewnieniami pracownika Biura, przeprowadzane w przyszłości w sposób usystematyzowany badania będą miały wpływ na aktualizację listy kierunkowych oraz przedmiotowych efektów kształcenia. Podsumowując, dotychczasowe działania w przedmiocie badania losów zawodowych absolwentów przynoszą rzeczywiste korzyści Uczelni, a chęć dokonywania ciągłej ewaluacji badania świadczy o świadomości Uczelni o konieczności dostosowania programów kształcenia do zmieniających się oczekiwań rynku pracy, co ocenia się pozytywnie.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

W czasie wizytacji na kierunku „zarządzanie” Zespół Oceniający przeanalizował wybrane prace śródsesemestralne, zaliczeniowe i egzaminacyjne, pod kątem oceny możliwości weryfikacji założonych efektów przedmiotowych, ich opis zawiera Załącznik nr 4. Szczegółowy opis wylosowanych prac licencjackich, inżynierskich i magisterskich zawiera Załącznik nr 4. Ogólne wnioski wynikające z oceny prac to: można zauważyć wysoką zgodność tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów, każda praca (wylosowana) zawierała część badawczą, ale o zróżnicowanym poziomie merytorycznym. Zdarzają się przypadki zawyżania ocen promotora i recenzenta. W formularzach ocen brak jest uzasadnień wystawionych ocen, w szczególności ocen bardzo dobrych.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego (ocena: znacząco)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Zakładane efekty kształcenia dla kierunku zarządzanie dla studiów I stopnia – studia licencjackie oraz dla studiów II stopnia zostały określone zgodnie z zasadami Krajowych Ram Kwalifikacji. Efekty kierunkowe zostały zdefiniowane w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauki ekonomiczne, dyscyplinach : nauki o zarządzaniu oraz ekonomia z wyodrębnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych co pozwoliło na właściwy opis kierunku zarządzanie. Efekty kształcenia dla studiów inżynierskich opisane wyłącznie w obszarze nauk społecznych ze wskazaniem efektów inżynierskich nie zachowują oczekiwanej spójności między efektami szczegółowymi/przedmiotowymi a kierunkowymi, obszarowymi i kompetencjami inżynierskimi. Efekty są publikowane na stronie internetowej. Kierunkowe oraz przedmiotowe efekty kształcenia nie są znane studentom pomimo tego, że Uczelnia udostępnia je na stronie internetowej.

2.2) Efekty kształcenia dla kierunku zarządzanie dla studiów I i II stopnia zostały sformułowane w sposób zrozumiały oprócz specjalności *Zarządzanie transportem i logistyka* dla której powiązania efektów inżynierskich z efektami kształcenia obszaru nauk społecznych budzi zasadnicze wątpliwości.

2.3) Wydział opracował system weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. System ten obejmuje weryfikację wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Systemem tym objęte są wszystkie etapy procesu kształcenia, m.in.: poszczególne przedmioty w toku studiów, proces dyplomowania oraz proces odbywania i kontroli praktyk zawodowych i dyplomowych. Proces dyplomowania obejmujący w szczególności analizę tematyki prac dyplomowych, (poza pracami inżynierskimi) zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz obsady seminarium należy ocenić jako prawidłowy

2.4) Uczelnia posiada zorganizowany system monitorowania losów zawodowych absolwentów który zamierza doskonalić.

Kryterium 3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

3.1).

Uchwała Rady Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych nr 5/2013 r. Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. Gen. Jerzego Ziętka w Katowicach przyjęła program kształcenia do realizacji od roku 2013/2014 na kierunku *Zarządzanie* na pierwszym i drugim stopniu kształcenia. Studia pierwszego stopnia na kierunku *Zarządzanie* trwają 6 lub 7 semestrów i są realizowane w trybie niestacjonarnym, studia drugiego stopnia trwają 4 semestry i są realizowane także w trybie niestacjonarnym. Studia 7 semestralne realizowane są na specjalności Zarządzanie transportem i logistyką prowadzącej do uzyskania tytułu inżyniera. Należy zwrócić uwagę, iż w systemie Polon dla studiów I stopnia wskazano tylko 6 semestralny okres kształcenia.

Podczas licencjackich studiów pierwszego stopnia student może zdobyć co najmniej 185 punktów ECTS/1248 godzin. Plan studiów ma przejrzystą strukturę z podziałem na moduły: przedmioty kształcenia ogólnego, przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe, przedmioty specjalnościowe, przedmioty do wyboru. W planie studiów uwzględniono przedmioty w obszarze kształcenia ogólnego (31 ECTS/306 godzin), treści podstawowych (53 ECTS/328 godzin), kierunkowych (41 ECTS/322 godzin) oraz przedmioty specjalizacyjne (45 ECTS/230 godzin) obowiązujące wszystkich studentów kierunku Zarządzanie, a typowe przedmioty specjalnościowe (15 ECTS/62 godziny) w zależności od wybranej specjalności licencjackiej, to jest: Zarządzanie przedsiębiorstwem oraz Zarządzanie zasobami ludzkimi. W trakcie pierwszego semestru studiów studenci dokonują wyboru specjalności spośród trzech: Zarządzanie przedsiębiorstwem, Zarządzanie zasobami ludzkimi oraz Zarządzanie transportem i logistyką – specjalność inżynierska 7-semestralna.

Specjalności (licencjackie): Zarządzanie przedsiębiorstwem i Zarządzanie zasobami ludzkimi różnią się tylko 4 przedmiotami w grupie *Przedmioty specjalnościowe* – łącznie za 15 punktów ECTS. Dla specjalności Zarządzanie przedsiębiorstwem są to przedmioty: Zarządzanie zmianą (3 ECTS/12 godzin), Zarządzanie małą firmą (3 ECTS/12 godzin), Strategia produktu i ceny (4 ECTS/18 godzin) oraz Strategia promocji i dystrybucji (5 ECTS/20 godzin), co daje ogółem 15 ECTS na 62 godziny wykładów/ćwiczeń. Przedmioty specjalnościowe dla drugiej specjalności Zarządzanie zasobami ludzkimi, to Psychologia pracy (3 ECTS/12 godzin), Socjologia pracy (3 ECTS/12 godzin), Analiza rynku pracy (4 ECTS/18 godzin) oraz Zarządzanie karierą zawodową (5 ECTS/20 godzin).

Trzecia specjalność: Zarządzanie transportem i logistyką została określona jako specjalność inżynierska. Jej ramowy program studiów jest wyraźnie odmienny od dwóch pozostałych prowadzonych w ramach studiów licencjackich.

Uchwała Nr 18/8/2011 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 1 września 2011 r.) wskazuje dla licencjackich studiów pierwszego stopnia oraz studiów drugiego stopnia krótszy okres obowiązywania akredytacji, to jest do roku akademickiego 2013/2014 w celu bieżącego monitorowania efektów zmian wprowadzanych w Uczelni oraz dla inżynierskich studiów pierwszego stopnia tylko do roku akademickiego 2012/2013, w którym studia ukończą studenci kształcący się na tym kierunku i poziomie kształcenia.

Studia te są planowane na 7 semestrów z 210 punktami ECTS. W odróżnieniu od studiów licencjackich posiadają inną listę przedmiotów o treściach specjalizacyjnych (6 przedmiotów – 210 godzin, 45 ECTS, praktyka zawodowa – 6 tygodni), przedmiotów o treściach specjalnościowych – 22 przedmioty realizujące kompetencje inżynierskie (Matematyka stosowana, Fizyka techniczna, Mechanika z wytrzymałością materiałów, Grafika inżynierska, Elektrotechnika i elektronika w pojazdach, Podstawy automatyki i robotyki, Podstawy konstrukcji maszyn, Maszyny transportowe, Infrastruktura transportu, Eksploatacja pojazdów, Teoria ruchu pojazdów, Diagnostyka pojazdów, Materiały eksploatacyjne, Naprawy pojazdów, Ubezpieczenia komunikacyjne i dochodzenie roszczeń, Budowa pojazdów, Sterowanie ruchem w transporcie, Technologia przewozu ładunków, Technologia przewozu osób, Technologia prac ładunkowych, Zarządzanie kryzysowe w transporcie, Podstawy sterowania). Część treści z tych przedmiotów ma charakter typowo techniczny, stąd zespół oceniający uważa iż nie można poprzez te treści realizować efektów określonych wyłącznie w obszarze nauk społecznych.

Ocena doboru treści kształcenia wraz ze wskazanymi formami zajęć dydaktycznych i metod kształcenia w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu jest poprawna tylko w przypadku licencjackich studiów I stopnia i magisterskich studiów II stopnia.

Dla specjalności „ inżynierskiej „ -część treści nie jest spójna z kierunkowymi efektami kształcenia, ponieważ treści mają charakter techniczny a efekty są z obszaru nauk społecznych.

Program studiów drugiego stopnia obejmuje 648 godzin za które student może zdobyć 120 punktów ECTS .. W planie studiów uwzględniono przedmioty w obszarze treści podstawowych (19 ECTS/142 godzin) i kierunkowych (21ECTS/174 godzin) obowiązujące wszystkich studentów kierunku Zarządzanie i przedmioty specjalizacyjne (80ECTS/332 godziny, w tym przedmioty specjalnościowe (14 ECTS/56 godzin) w zależności od wybranej specjalności. Studenci dokonują wyboru specjalności spośród następujących: Zarządzanie zasobami ludzkimi, Zarządzanie przedsiębiorstwem, Coaching, Zarządzanie procesami i usługami logistycznymi, Zarządzanie w administracji publicznej, Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym, Psychologia w zarządzaniu organizacją, Zarządzanie kryzysowe, Zarządzanie wirtualną organizacją.

W programie studiów zarówno pierwszego jak i drugiego stopnia przewidziano zajęcia do wyboru co najmniej w wymiarze 30 % ogółu punktów ECTS (przedmioty specjalizacyjne, seminarium dyplomowe, języki obce)

Nakład pracy, w tym zajęcia zorganizowane i czas niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na studiach I stopnia licencjackich oraz studiach II stopnia, można ocenić pozytywnie, ponieważ liczba godzin kontaktowych dla studiów I jak i II stopnia jest wystarczająco duża, a dodatkowo uzupełniona o wskazania indywidualnych zadań (projekty, referaty) realizowanych jako praca własna studenta pozwala stwierdzić, że ogólne i szczegółowe efekty będą osiągnięte.

Program studiów prawidłowo określił sekwencje przedmiotów, która to sekwencja potwierdza wszystkie wskazania w sylabusie zawarte w części: „*Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji*”.

Program studiów przewiduje jako formę wspomagającą kształcenia e-learningowe, które obejmuje tylko kilka przedmiotów, takich jak: Logistyka, Gospodarka światowa i problemy globalne, Podstawy zarządzania, Ekonomia, Technika i organizacja handlu zagranicznego, Zarządzanie kryzysowe w transporcie i zarządzanie kryzysowe z elementami dowodzenia, Analiza Rynku Pracy oraz Instytucje i procesy decyzyjne w UE.

Program licencjackich studiów I stopnia przewiduje obowiązkową praktykę zawodową - 2 tygodnie do zaliczenia w IV semestrze oraz praktykę dyplomową - 2 tygodnie do zaliczenia w VI semestrze. Natomiast program inżynierskich studiów I stopnia przewiduje praktykę zawodową - 3 tygodnie do zaliczenia w IV semestrze oraz 3 tygodnie do zaliczenia w po V semestrze. Za praktykę przyznaje się 4 punkty ECTS. Na studiach II stopnia nie przewidziano żadnych praktyk.

Zasady odbywania i wymiar praktyk studenckich w ŚWSZ zostały uregulowane w Regulaminie Praktyk Studenckich, który obowiązuje studentów od 1 października 2013 r. Regulamin w sposób kompleksowy i precyzyjny określa zasady odbywania i zaliczania praktyk studenckich. Akt ten został opublikowany na stronie internetowej Uczelni, przez co zapewniono studentom możliwość łatwego zapoznania się z nim, co zasługuje na pozytywną ocenę. Celem praktyki zawodowej jest uzyskanie ogólnej wiedzy związanej z funkcjonowaniem organizacji, natomiast praktyki dyplomowej - zebranie przez studentów niezbędnych materiałów do realizacji prac dyplomowych.

Uczelnia w sposób zorganizowany wspiera studentów podczas poszukiwania miejsc praktyk. Pomoc studentom zapewnia opiekun praktyk oraz Studenckie Biuro Karier. Działalność opiekuna w tym zakresie została pozytywnie oceniona przez studentów. Uczelnia posiada stałą listę podmiotów, w których studenci zarządzania mogą odbyć praktyki zawodowe. Nie jest to jednak lista zamknięta i studenci mogą wybrać samodzielnie miejsce odbywania praktyki, z czego często korzystają. Przed rozpoczęciem praktyki student zobowiązany jest dostarczyć porozumienie o przyjęciu na praktykę potwierdzone przez jednostkę przyjmującą. Już więc, na tym etapie Uczelnia weryfikuje poprawność doboru instytucji, w których studenci będą odbywać praktykę, co należy ocenić pozytywnie.

Za kierowanie na praktyki studentów odpowiada opiekun praktyk. Dokonuje on również formalnego zaliczenia. Studenci mają swobodę w wyborze podmiotu, w którym chcą realizować praktykę. Uczelnia świadczy na wniosek studenta pomoc w znalezieniu miejsca odbywania praktyk, w przypadku gdy student samodzielnie ma z tym trudności. Jak potwierdzili studenci, Uczelnia dba o to, żeby miejsce realizowania praktyk odpowiadało kierunkowi studiów.

Weryfikacji uzyskanych na praktykach efektów kształcenia dokonuje opiekun praktyk, który na podstawie przedstawionego przez studenta zaświadczenia o odbyciu praktyki dokonuje zaliczenia. Student nie ma obowiązku dokumentowania wykonywanych czynności podczas dnia pracy. Nie jest również wymagana pisemna opinia zakładowego opiekuna praktyk na temat jakości pracy wykonywanej przez studenta. Przez brak obowiązku codziennego wpisywania do dzienniczka wykonanych czynności, opiekun praktyk może mieć trudności w zweryfikowaniu, czy student w rzeczywistości zrealizował przypisane do praktyk efekty kształcenia, co ocenia się negatywnie.

Dla studentów łączących studia z pracą zawodową, Uczelnia przewidziała możliwość zaliczenia praktyk na podstawie zaświadczenia z zakładu pracy. Zgodnie z Regulaminem, wykonywana praca zawodowa musi być powiązana ze studiowanym kierunkiem studiów.

Studenci bardzo często korzystają z tej możliwości, ponieważ łączą oni studia z pracą zawodową lub z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej.

Harmonogram zjazdów, w celu dostosowania go do potrzeb studentów, ustalany jest w porozumieniu z samorządem studenckim. Jednak plan zajęć nie jest konsultowany ze studentami. Zajęcia odbywają się tylko w soboty i niedziele, dlatego studenci mają świadomość, że zajęcia muszą odbywać się przez cały dzień. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci podnieśli jednak, że plan zajęć na wizytowanym kierunku jest niestabilny i często jest zmieniany a studenci są zbyt późno o tym informowani (na dzień przed), co należy ocenić negatywnie. W opinii studentów zajęcia są racjonalnie ułożone. Nie dochodzi do sytuacji organizacji zajęć z jednego przedmiotu przez cały dzień zjazdowy. W planie zajęć przewidziana jest pół godzinna przerwa obiadowa.

Aspekty indywidualizacji studiów na wizytowanej Uczelni zostały zawarte w Regulaminie Studiów ŚWSZ z 2012 r. Regulamin Studiów w §5 wyróżnia dwa sposoby indywidualizacji procesu kształcenia. Pierwszym jest Indywidualny Plan Studiów i Program Nauczania (dalej: IPS), który polega na studiowaniu według przygotowanego we współpracy z opiekunem naukowym indywidualnego programu kształcenia i planu studiów. IPS przyznawany jest studentom osiągającym wysokie wyniki w nauce tj. średnią powyżej 4,0. Warunkiem formalnym jest ukończenie pierwszego roku studiów. Drugim sposobem jest natomiast Indywidualna Organizacja Studiów (dalej: IOS), która polega na przyznaniu studentowi możliwości zaliczenia zajęć lub przedmiotu w inny sposób lub w innych terminach niż przewidziane w sylabusach oraz w harmonogramie zajęć i sesji egzaminacyjnych. Dziekan przyznaje IOS studentom samodzielnie wychowującym dzieci, studiujących na dwóch kierunkach studiów, osobom niepełnosprawnym oraz w innych uzasadnionych przypadkach. Uregulowanie indywidualizacji toku studiów należy ocenić jako całościowe i zrozumiałe dla studenta. Przywołane akty wyróżniają przesłanki otrzymania IPS i IOS oraz precyzują skutki ich uzyskania, co należy ocenić pozytywnie.

W uczelni prowadzona jest tylko forma studiów niestacjonarnych, co powoduje, że brak jest chętnych do podjęcia studiów w trybie indywidualnego programu, natomiast są przypadki osób korzystających z indywidualnego toku studiów, tak zwanej indywidualnej organizacji studiów, co ma miejsce dla studentów: chwilowo wyjeżdżających za granicę, studentów na zwolnieniach lekarskich, czy dla matek na urloпах macierzyńskich.

W opinii studentów możliwość skorzystania z indywidualizacji procesu kształcenia jest powszechnie znana. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym potwierdzili, że ze względu na małą ilość zajęć niewielu studentów korzysta z możliwości indywidualizacji toku studiów. Studenci obecni na spotkaniu w odpowiedzi na pytanie stwierdzili, że nie spotkali się z przypadkami objęcia indywidualną opieką naukową studentów, którzy osiągają wysokie wyniki w nauce. Warto również zauważyć, że studenci niepełnosprawni wykorzystują IOS w celu dostosowania organizacji procesu dydaktycznego oraz warunków odbywania studiów, do ich indywidualnych potrzeb. Studenci obecni na spotkaniu potwierdzili, że studenci niepełnosprawni spotykają się z indywidualnym podejściem ze strony władz Uczelni i Wydziału.

W wizytowanej Uczelni, ze względu na stosunkowo niedużą liczbę studentów niepełnosprawnych nie funkcjonuje wyspecjalizowana jednostka, mająca na celu pomoc tym studentom. Na kierunku zarządzanie studiuje kilku studentów z orzeczoną niepełnosprawnością. Studentami niepełnosprawnymi na każdym wydziale zajmuje się wyznaczony nauczyciel akademicki. Oferuje on, wsparcie studentom w zakresie dostosowania organizacyjnego i właściwej realizacji procesu dydaktycznego biorąc pod uwagę szczególne potrzeby osób niepełnosprawnych, co należy ocenić pozytywnie.

Studenci na ocenianym kierunku studiów, mają możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych, bez względu na wybraną wcześniej specjalność. Na pozytywną ocenę zasługują organizacja dla studentów dodatkowych, bezpłatnych zajęć i warsztatów nieobjętych programem studiów. Studenci ocenianego kierunku chętnie korzystają z tej dodatkowej oferty.

3.2)

Ocena programu kształcenia na kierunku „zarządzanie” dla licencjackich studiów pierwszego stopnia oraz dla studiów II stopnia pozwala stwierdzić, że program studiów umożliwia osiągnięcie celów i efektów kształcenia, tak jak zostało to założone przez Wydział uchwalając program kształcenia dla kierunku „zarządzanie”. Cele realizacji poszczególnych przedmiotów określone w karcie opisu modułu są zgodne z efektami kierunku, a treści kształcenia i metody dydaktyczne sformułowane dla poszczególnych przedmiotów odpowiadają celom i założeniom określonym dla kierunku „zarządzanie”.

Trudno jest podobną opinię wyrazić o inżynierskich studiach pierwszego stopnia, ponieważ spójność zakładanych efektów kształcenia, treści programowych oraz form i metod dydaktycznych jest ograniczona ze względu na określenie efektów kierunkowych wyłącznie w obszarze nauk społecznych. Stąd występujące i niezbędne treści kształcenia z obszaru nauk technicznych, nie tworzą spójności z zakładanymi efektami kierunkowymi z obszaru nauk społecznych. Określone efekty kształcenia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich i podporządkowane im treści kształcenia przedmiotów o charakterze technicznym nie tworzą spójnego ujęcia z efektami z obszaru nauk społecznych. Powoduje to pewne zakłócenie spójności całego systemu składającego się z efektów kierunkowych, ich odniesienia w macierzy efektów kształcenia do poszczególnych przedmiotów i ich treści programowych podanych w sylabusach.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego (ocena: znaczaco)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Realizowany program studiów na kierunku „zarządzanie” ma dobrze określoną strukturę, ale tylko dla licencjackich studiów I stopnia i dla studiów II stopnia. Zachowana jest właściwa kolejność modułów kształcenia oraz przedmiotów. Czas trwania studiów, wymiar godzin zorganizowanych oraz pracy własnej studenta jest w wystarczający do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Treści kształcenia odpowiadają realizowanym efektom założonym dla kierunku „zarządzanie”. Wątpliwości budzi powiązanie programu kształcenia dla inżynierskich studiów I stopnia w tym efektów prowadzących do kompetencji inżynierskich wyłącznie z efektami obszaru nauk społecznych. Program kształcenia dla studiów licencjackich - standardowych, wygasających spełnia standardy kształcenia. Standardy kształcenia nie przewidywały dla kierunku zarządzanie ścieżki inżynierskiej. System praktyk studenckich na ocenianym kierunku jest zorganizowany prawidłowo.

Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, jednak niewielu studentów z niej korzysta. Na pozytywną ocenę zasługuje system indywidualnej opieki dydaktycznej nad studentami niepełnosprawnymi. Uczelni zapewnia możliwość wyboru zajęć oraz organizuje bezpłatne kursy dodatkowe, nie objęte programem kształcenia.

3.2) Program studiów na kierunku „zarządzanie” dla licencjackich studiów I stopnia i dla studiów II stopnia umożliwia osiągnięcie celów i efektów kształcenia, tak jak zostało to założone przez Wydział. Cele realizacji poszczególnych przedmiotów określone w karcie opisu modułu są zgodne z efektami kierunku, a treści programowe i metody

dydaktyczne sformułowane dla poszczególnych przedmiotów (modułów) odpowiadają celom i założeniom określonym w opisie kierunku. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Program kształcenia prowadzący do uzyskania kompetencji inżynierskich na specjalności *Zarządzanie transportem i logistyką* wykazuje brak spójności między efektami inżynierskimi a efektami z obszaru nauk społecznych a także między treściami kształcenia z zakresu przedmiotów wywodzących się z dyscyplin nauk technicznych a efektami określonymi wyłącznie w obszarze nauk społecznych

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

4.1).

Zajęcia dydaktyczne na studiach I stopnia prowadzi 56 pracowników, w tym: 17 profesorów i doktorów habilitowanych, 25 doktorów i 14 magistrów. Wśród profesorów i doktorów habilitowanych dominują reprezentanci nauk społecznych (13 osób), w tym nauk ekonomicznych (11 osób), w dyscyplinach nauk o zarządzaniu, ekonomii, ekonomiki przedsiębiorstw, ekonomiki środowiska, ekonomiki transportu. Zainteresowania badawcze pojedynczych osób dotyczą prawa, psychologii, energetyki, informatyki, budowy maszyn, automatyki i robotyki.

Wśród doktorów większość (17 osób) stanowią posiadający stopnie naukowe w obszarze nauk społecznych, głównie w dziedzinie nauk ekonomicznych (15 osób) w zakresie ekonomii, nauki o zarządzaniu, towaroznawstwa oraz pedagogiki i nauki o obronności. Pozostali (7 osób) reprezentują obszar nauk technicznych w dziedzinie budowy maszyn, mechaniki transportu, jeden z doktorów – filozofię.

Pracownicy ze stopniem magistra to głównie filolodzy oraz reprezentanci nauk społecznych i technicznych.

Zajęcia dydaktyczne na studiach II stopnia prowadzi:

- 17 profesorów i doktorów habilitowanych, w tym 15 reprezentuje obszar nauk społecznych, ekonomię, zarządzanie, ekonomię środowiska, ekonomikę transportu, prawo i psychologię, dwóch profesorów i jeden doktor habilitowany reprezentują obszar nauk technicznych;
- 14 doktorów, z których 12 posiada dyplom doktora nauk ekonomicznych, 2 nauk społecznych.

Liczba wyżej wymienionych pracowników naukowo-dydaktycznych, dla których uczelnia stanowi podstawowe lub dodatkowe miejsce pracy i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych, celów i efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Wśród prowadzących zajęcia dominują bowiem pracownicy posiadający tytuły i stopnie naukowe w obszarze nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych.

Działalność dydaktyczną na ocenianym kierunku prowadzi również 42 pozostałych nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło, zlecenia i umowy o pracę.

Wśród nich jest

- 5 profesorów i doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych,
- 3 profesorów i doktorów habilitowanych nauk technicznych,
- 1 doktor habilitowany nauk społecznych,
- 1 doktor habilitowanych nauk prawnych,
- 8 doktorów nauk ekonomicznych,

- 8 doktorów inżynierów nauk technicznych
- 3 doktorów nauk społecznych
- 13 magistrów filologii, nauk technicznych, administracji, elektroniki i in.

Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Poszczególne przedmioty prowadzą specjaliści, których wiedzę popartą dyplomami i dorobkiem publikacyjnym, często w grupie pozostałych nauczycieli, wspiera doświadczenie praktyczne. Liczba przedmiotów prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli i ich obciążeń nie budzi zastrzeżeń.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

4.2).

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *zarządzanie*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów – zgodnie z wymaganiami określonymi w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *zarządzanie* w Śląskiej Wyższej Szkole Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742). W Uczelni wszystkie oświadczenia zostały podpisane w terminie zgodnym z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, tj. do końca czerwca 2013 r.

Zgodnie z informacjami zawartymi w tych oświadczeniach wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, a także są zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 i 2 wymienionego wyżej rozporządzenia.

Wszystkie wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku *zarządzanie*, co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicy) oraz co najmniej 60 godzin (doktorzy), co spełnia wymagania określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia.

Wykaz pracowników przedstawionych do minimum kadrowego studiów I stopnia obejmuje:

- 4 profesorów i doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych,
- 6 doktorów nauk ekonomicznych.

Wszyscy pracownicy wskazani przez Szkołę do minimum posiadają tytuły i stopnie naukowe w dziedzinie nauk ekonomicznych. Dorobek naukowy pracowników samodzielnych koncentruje się na zagadnieniach zarządzania współczesnymi organizacjami, zachowaniach organizacyjnych, systemach motywacyjnych, marketingu, społecznej odpowiedzialności biznesu, zarządzania zrównoważonym rozwojem, zarządzanie transportem i logistyce.

Publikacje doktorów dotyczą zarządzania jakością produktów, marketingu, zarządzania wiedzą, projektami, zasobami ludzkimi, nowoczesnych koncepcji rachunkowości, zarządzania zmianami, talentami, informatyki w zarządzaniu.

Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. **Wymagania dotyczące minimum kadrowego dla I stopnia kierunku „zarządzanie” są spełnione.**

Wykaz pracowników wskazanych przez Uczelnię do minimum kadrowego studiów II stopnia obejmuje

- 3 profesorów nauk ekonomicznych,
- 1 profesora nauk technicznych,
- 2 doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych,
- 7 doktorów nauk ekonomicznych.

W grupie profesorów i doktorów habilitowanych pięć osób znajduje się w przedziale wiekowym 83-90 lat. Wykazy publikacji i prac przyjętych do druku samodzielnych pracowników za ostatnie pięć lat są z uwagi na liczbę zróżnicowane, od 5-30 pozycji. Są to książki, referaty, artykuły publikowane głównie w wydawnictwach uczelnianych, materiałach konferencyjnych oraz czasopismach branżowych, krajowych i zagranicznych. Zainteresowania naukowe i publikacje profesorów i doktorów habilitowanych koncentrują się na problematyce zagrożeń kryzysowych, globalizacji, społecznej gospodarki rynkowej, zarządzania ryzykiem, zarządzania środowiskiem, gospodarce przestrzennej, transporcie i logistyce.

Wykaz doktorów wskazanych do minimum kadrowego II stopnia studiów obejmuje – z wyjątkiem jednej osoby – tych samych pracowników co na I stopniu kształcenia. Dla wszystkich pracowników stanowiących minimum kadrowe I i II stopnia uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Wszyscy zaliczeni do minimum kadrowego pracownicy prowadzą zajęcia dydaktyczne zgodnie z ich specjalizacjami i dorobkiem naukowym, wykłady, ćwiczenia oraz seminaria.

Uczelnia spełnia wymagania minimum kadrowego dla prowadzenia II stopnia studiów na kierunku „zarządzanie” w stopniu wymaganym, bez żadnych rezerw kadrowych w grupie profesorów i doktorów habilitowanych. Biorąc pod uwagę dostojny wiek samodzielnych pracowników Szkoła powinna podjąć starania o rozwój naukowy i awanse pracujących w Uczelni doktorów oraz o pozyskanie nowych pracowników.

Uczelnia spełnia wymagania minimum kadrowego dla prowadzenia studiów II stopnia na kierunku „zarządzanie”.

Skład minimum kadrowego na kierunku *zarządzanie* prowadzonego na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych jest w miarę stabilny, bowiem 14 osób wskazanych do minimum kadrowego zatrudnionych zostało na czas nieokreślony, zaś pozostałych tylko 2 osoby – na czas określony, tj. do 30.09.2014 r. Jak już wspomniano uczelnia powinna podjąć starania o pozyskanie samodzielnych nauczycieli akademickich w celu utrzymania uprawnień do kształcenia na poziomie studiów II stopnia.

W stosunku do roku 2011, w którym odbyła się druga ocena jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie*, nie nastąpiły duże zmiany w składzie tego minimum, bowiem aż 12 osób (6 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 6 doktorów), to nauczyciele akademicy, którzy tworzyli to minimum w roku 2011.

Dla 13 nauczycieli akademickich wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, zaś tylko dla 3 – dodatkowym miejscem pracy.

W poprzedniej ocenie jakości kształcenia nie został zaliczony do minimum kadrowego jeden z profesorów z uwagi na brak publikacji. W ostatnich latach aktywność naukowa profesora wzrosła, czego dowodem są trzy referaty wygłoszone na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, jedno opracowanie w pracy zbiorowej wydanej przez Szkołę oraz podręcznik Makroekonomia (w druku, w wydawnictwach Szkoły).

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *zarządzanie*, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony i wynosi **1:59**, co spełnia wymagania określone w § 17 ust. 3 cytowanego wyżej rozporządzenia.

Obszar zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów jest zgodny z zainteresowaniami i dyscyplinami naukowymi reprezentowanymi przez poszczególnych pracowników.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Zajęcia prowadzone były zgodnie z planem. Wartość merytoryczna zajęć nie budziła zastrzeżeń.

4.3)

Władze Uczelni wspierają rozwój kadry naukowo-dydaktycznej. Wyraża się to w postaci:

- finansowania studiów doktoranckich, przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz zwolnienia z części zajęć dydaktycznych pracowników finalizujących prace awansowe,
- finansowania indywidualnych i zespołowych badań naukowych,
- finansowania udziału pracowników w konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz związanych z tym publikacji. Pracownicy mogą też liczyć na weryfikację językową tekstów referatów przez lektorów,
- organizowania i dofinansowania wyjazdów zagranicznych pracowników (studyjnych, dydaktycznych, naukowych) do 15 partnerskich uczelni, z którymi SWSZ współpracuje w ramach Programu Erasmus,
- publikowania prac naukowych pracowników w wydawnictwie uczelnianym,
- zapewnienia pracownikom dostępu do bogatych zbiorów Biblioteki i umożliwienie im zamawiania publikacji zwartych i czasopism,
- przeprowadzania ewaluacji osiągnięć pracowników w działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Pracy Nauczycieli Akademickich.

Podczas wizytacji odbyło się spotkanie z kadrą akademicką. Przewodnicząca Zespołu oceniającego przedstawiła cele wizytacji i zaproponowała do dyskusji tematykę dotyczącą perspektyw rozwoju kierunku zarządzanie oraz oferty programowej kierunku nie ograniczając dyskusji wyłącznie do wskazanych zagadnień. Ponadto Przewodnicząca zapytała o realizację na kierunku zarządzanie celów strategicznych Wydziału i misji Uczelni. Kadra podkreślała znaczący związek z biznesem. Podawano przykłady współpracy: udział w zajęciach i rozwiązywanie case study przez praktyków, propozycje tematyczne prac dyplomowych. Podkreślano dużą otwartość uczelni na innowacje dydaktyczne jak np. *warsztaty zrównoważonego rozwoju*, elastyczność w budowaniu specjalności kształcenia. W dyskusji

podkreślono, iż wspólnie ze studentami opracowano na wniosek studentów dwie specjalności *Współczesne zarządzanie kadrami i coaching grupowy*. Znamienne, że zabierały głos osoby, które mają bardzo długi okres zatrudnienia w Uczelni, co poświadcza stabilizację zatrudnienia.

Obecni na zebraniu pracownicy do silnych stron Uczelni zaliczyli różne formy wsparcia rozwoju naukowego, silną integrację ze środowiskiem gospodarczym, przyjacielskie relacje międzyludzkie, uwzględnianie w procesie dydaktycznym wymagań praktyków i studentów, infrastrukturę uczelni, zasoby i wyposażenie biblioteki. Pracownicy znają też i identyfikują się z misją Szkoły i działalnością jej Patrona.

Ocena końcowa 4kryterium ogólnego (ocena: w pełni,)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych realizującą proces dydaktyczny na kierunku zarządzanie jest wystarczająca, a ich kwalifikacje naukowe i dydaktyczne umożliwiają osiągnięcie celów i efektów zdefiniowanych dla ocenianego kierunku. Proces dydaktyczny wspierają pracownicy zatrudnieni w praktyce gospodarczej.

4.2) Wymagania minimum kadrowego do prowadzenia studiów I i II stopnia można uznać za spełnione na poziomie minimum.

Dorobek naukowy kadry tworzącej minimum kadrowe koncentruje się na problemach zarządzania strategicznego i operacyjnego, zarządzania czynnikami wytwórczymi i źródłami energii środowiskowej i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, informatyzacji zarządzania i in. w odniesieniu do dorobku większości samodzielnych pracowników tworzących minimum kadrowe studiów II stopnia można stwierdzić, iż nie jest to dorobek liczny, co znajduje pewne uzasadnienie w dostojnym wieku Autorów.

4.3) Polityka kadrowa Szkoły sprzyja rozwojowi naukowemu pracowników poprzez finansowe i organizacyjne wsparcie badań naukowych, wyjazdów zagranicznych, uczestnictwa w konferencjach, zbiory biblioteczne, prowadzenie własnego wydawnictwa i organizowania konferencji naukowych. Władze Uczelni powinny podjąć starania w celu pozyskania samodzielnych nauczycieli akademickich dla utrzymania uprawnień kształcenia na poziomie studiów II stopnia.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Zajęcia dydaktyczne na kierunku „zarządzanie” realizowane są głównie w budynku przy ul. Krasińskiego stanowiącym własność założyciela, Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach, a ponadto w wynajmowanych budynkach przy ul. Jacka i ul. Damrota.

W budynkach tych znajdują się:

- 2 duże aule (110 i 130 miejsc),
- 5 sal wykładowych (42-62 miejsc),
- 12 sal ćwiczeniowych i seminaryjnych (14-30 miejsc),
- 3 laboratoria komputerowe (25, 37, 20 stanowisk).

Salę mieszczą łącznie 797 studentów, w laboratoriach komputerowych znajdują się 82 stanowiska komputerowe.

Aule, sale wykładowe i laboratoria wyposażone są w nowoczesny sprzęt audiowizualny. W salach wykładowych i aulach zainstalowano projektory multimedialne, wizualizery, komputery, magnetowidy połączone systemem centralnego sterowania. Dwa laboratoria wyposażone są w stanowiska komputerowe PC z procesorem INTEL Pentium IV, trzecie natomiast to laboratorium techniki cyfrowej i mikroprocesorowej. Jedna pracownia komputerowa jest udostępniona studentom (do godziny 20:00, także w weekendy). Szkoła dysponuje dodatkowym, przenośnym sprzętem: rzutnikami multimedialnymi, rzutnikami pisma, sprzętem RTV i sprzętem nagłaśniającym dostarczonym do sal wykładowych na życzenie wykładowców, a także profesjonalną kamerą telewizyjną, która wykorzystywana jest podczas zajęć z autoprezentacji. Do bazy informatycznej Uczelni należy również platforma e-learningowa, uczelniana witryna internetowa, internetowy serwis studencki oraz Wirtualny Dziekanat.

Na terenie Szkoły zlokalizowane są 4 terminale oraz dwa kioski informacyjne umożliwiające dostęp do zasobów sieci wewnętrznej oraz do zasobów sieci Internet. W każdym z budynków zainstalowanych zostało 9 ekranów Digital Signage. Są to 42-calowe monitory emitujące program STUDENT TV oraz bieżące informacje z życia uczelni, plany zajęć, informacje o wydarzeniach, konferencjach. Na terenie uczelni udostępniony jest również samoobsługowy punkt KSERO.

Szkoła stale unowocześnia i rozbudowuje swoje wyposażenie. W ostatnich latach wzbogacono wyposażenie biblioteki (11 komputerów, 9 terminali i serwer, na którym zainstalowany jest system biblioteczny), zakupiono i zainstalowano w trzech laboratoriach pakiety Office 2007, odnawiana jest corocznie subskrypcja na program MSDN Academic Alliance, licencja na środowisko Delphi oraz licencja na korzystanie z systemu Plagiat. Uczelnia wykorzystuje także oprogramowanie firmy CISCO WEBEX umożliwiające prowadzenie wykładów online przy pomocy dostępu do sieci internet. Natomiast w mniejszym stopniu wykorzystywane jest profesjonalne oprogramowanie komputerowe do zajęć takich jak np.: statystyka, rachunkowość.

Ważnym elementem bazy dydaktycznej Szkoły jest Biblioteka. Jest ona w pełni skomputeryzowana i posiada bogaty zasób książek, czasopism i zbiorów specjalnych, liczący obecnie około 50 tys. woluminów książkowych oraz 2750 dokumentów elektronicznych. Zbiory Biblioteki są sukcesywnie uzupełniane o nowe publikacje, bez ograniczeń finansowych ze strony władz Szkoły. Opracowanie formalne zgromadzonych zbiorów oraz ich udostępnianie dokonuje się w systemie komputerowym PROLIB. Katalog OPAC jest dostępny w Internecie. W ramach Biblioteki działa wypożyczalnia z informatorium oraz czytelnia, w której istnieje możliwość korzystania ze stanowisk komputerowych podłączonych do sieci Internet. W czytelni istnieje darmowy dostęp do bezprzewodowej sieci (WiFi), który pozwala użytkownikom korzystać z własnych urządzeń przenośnych.

Biblioteka prenumeruje ok. 100 czasopism krajowych i zagranicznych, zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej, w tym wszystkie tytuły potrzebne studentom Zarządzania tj. Gazeta Prawna, Gospodarka Narodowa, Handel Wewnętrzny, Handel Zagraniczny GUS, Kwartalnik Nauk o Przedsiębiorstwie, Logistyka, Logistyka a Jakość, Marketing i Rynek, Marketing w Praktyce, Nowy Przemysł, Organizacja i Kierowanie, Personel i Zarządzanie, Polityka Społeczna, Problemy Jakości, Zarządzanie Jakością, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi. W zasobach bazy Infor Lex studenci kierunku Zarządzanie mogą korzystać z dostępu elektronicznego do 27 pełnotekstowych baz danych (m.in. takich jak: Science Direct, Springer, ISI Web of Knowledge, SCOPUS, EBSCO).

Biblioteka SWSZ prowadzi w ramach wymiany bibliotecznej szeroką współpracę z innymi bibliotekami i instytucjami naukowymi w kraju, w tym z: Biblioteką Śląską, Wojewódzką Biblioteką Pedagogiczną w Katowicach, Biblioteką Uniwersytetu

Ekonomicznego w Katowicach, Biblioteką Uniwersytetu Śląskiego oraz z wieloma innymi bibliotekami uczelni szkół wyższych. Biblioteka od samego początku uczestniczy w programie Wirtualna Biblioteka Nauki, realizowanym ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dzięki udziałowi Biblioteki w WBN korzystający z czytelni mają bezpłatny dostęp do najważniejszych publikacji naukowych na świecie.

Biblioteka jest czynna we wszystkie dni tygodnia, w godzinach dostosowanych do potrzeb studentów. Każdy student może jednorazowo pożyczyć 10 książek na 28 dni z możliwością przedłużenia terminu on-line.

W opinii studentów infrastruktura dydaktyczna Uczelni prezentuje bardzo dobry poziom. Studenci potwierdzili, że nie zdarzyła się sytuacja, w której w sali wykładowej byłaby zbyt mała liczba miejsc w stosunku do liczby zapisanych na zajęcia studentów. Studenci zawsze mają miejsce siedzące. Sale wykładowe są dobrze wyposażone, w większości znajduje się sprzęt audiowizualny, który wykorzystywany jest do wyświetlania prezentacji oraz dodatkowo, w większych salach wykładowych znajduje się nagłośnienie. Studenci ocenili stan techniczny większości budynków jako dobry i pozwalający w pełni na realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia zadbała również o dostęp dla studentów do internetu bezprzewodowego w budynkach Uczelni. Studenci pozytywnie ocenili jego działanie. Uczelnia ponadto udostępniła studentom w czytelni kilka stanowisk komputerowych z dostępem do internetu, z których mogą korzystać podczas przerw między zajęciami.

W opinii studentów biblioteka jest bardzo dobrze zaopatrzona w wymaganą na ocenianym kierunku literaturę przedmiotu. Studenci przygotowujący pracę dyplomową potwierdzili, że większość źródeł mogą znaleźć w bibliotece Uczelni. W Uczelni działa system informatyczno-biblioteczny umożliwiający łatwe wyszukiwanie niezbędnych pozycji. Studenci zostali przeszkoleni z jego korzystania, dlatego bardzo dobrze radzą sobie z jego obsługą. Godziny otwarcia biblioteki są dostosowane do potrzeb studentów, chcących z niej skorzystać w czasie zjazdu. Studenci pozytywnie odnieśli się do pracy pracowników biblioteki, którzy chętnie świadczą im pomoc w wyszukiwaniu odpowiednich pozycji. Ponadto studenci mogą korzystać ze swobodnego dostępu do księgozbioru umieszczonego w czytelni, co również spotkało się z ich pozytywną oceną.

Wydział zadbał o udostępnienie studentom czytelni, która znajduje się przy bibliotece. Studenci ocenili, że liczba miejsc, chociaż nie duża, jest dla nich wystarczająca i nigdy nie mieli problemu ze znalezieniem miejsca siedzącego. Miejsce przeznaczone na czytelnię w ocenie studentów dostosowane jest do pracy wymagającej skupienia.

Studenci podkreślili, że Uczelnia dba o poprawność doboru instytucji, w których prowadzone są praktyki, co zasługuje na pozytywną ocenę. Uczelnia każdorazowo zawiera porozumienie z instytucją przyjmująca studentów na praktyki. Ze względu na specyfikę studiów wachlarz instytucji, w których studenci odbywają praktyki jest bardzo szeroki, są to głównie banki, urzędy administracji publicznej oraz inne prywatne przedsiębiorstwa. Studenci obecni na spotkaniu potwierdzili, że opiekun praktyk dokładnie analizuje prawidłowość doboru miejsc odbywania praktyki przez studenta.

Budynki dydaktyczne są częściowo dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. W jednym budynku znajduje się platforma i transporter schodowy oraz toaleta dla osób niepełnosprawnych.

W budynku Wydziału brak jest windy umożliwiającej studentom niepełnosprawnym dotarcie na każdy poziom budynku Uczelni. Student z niepełnosprawnością ruchową nie ma

możliwości swobodnego dostępu do gabinetu Dziekana jak również do dziekanatu. Biblioteka i czytelnia nie są dostosowane do potrzeb studentów słabowidzących lub niewidomych.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa w pełni pozwala na realizację procesu dydaktycznego. Sale dydaktyczne są wyposażone w nowoczesny sprzęt, laboratoria w komputery i oprogramowanie, studenci mają dostęp do Internetu i WiFi. Biblioteka posiada bogate, sukcesywnie uzupełniane zbiory, jest skomputeryzowana.

Infrastruktura, którą dysponuje jednostka spełnia oczekiwania studentów, przez co znacznie ułatwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wydział zapewnia studentom odpowiednią liczbę miejsc w salach dydaktycznych. Studenci pozytywnie ocenili jakość sieci bezprzewodowej wi-fi. Bardzo pozytywnie przez studentów oceniona została działalność biblioteki. Uczelnia dba o poprawność doboru instytucji, w których studenci odbywają praktyki. Budynek Wydziału nie został w pełni przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Pracownicy kierunku Zarządzanie prowadzą badania naukowe indywidualnie, w ramach zespołów badawczych poszczególnych Katedr oraz działalności badawczej koordynowanej przez Centrum Badań i Analiz. Działalność naukowo-badawcza jest planowana w poszczególnych Katedrach. Plany obejmują tytuł projektów, termin realizacji, wykonawców, efekty (publikacje, referaty) planowane konferencje.

Badania finansowane są ze środków własnych Szkoły (w 2011: 116.311 zł, w 2012: 86.064 zł, w 2013: 76.375 zł), a także ze źródeł zewnętrznych pozyskanych grantów i środków funduszy UE.

W latach 2005-2013 pracownicy katedr prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczyli w realizacji następujących projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych:

- Eurodite – Regional Trajectories to the Knowledge Economy – realizowany przez 28 instytucji z 16 krajów Europy,
- Zarządzanie ryzykiem racjonalnego użytkowania energii i środowiska w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Prace Międzynarodowego Centrum Polityki Energetycznej i Środowiskowej ICEEP,
- Nowoczesne metody zarządzania ryzykiem i zarządzania procesami. Prace Międzynarodowego Centrum Polityki Energetycznej i Środowiskowej ICEEP,
- Identyfikacja i analiza stopnia implementacji koncepcji marketingu w młodych firmach sektora MSP – Badana w ramach projektu finansowego ze środków UE AMMF usługą proinnowacyjną. Projekt prowadzony przez Górnośląską Agencję Promocji Przedsiębiorcy.

W ramach badań własnych realizowano następujące tematy:

- Tworzenie systemu zarządzania wiedzą dla organizacji wytwarzającej oprogramowanie /2008/
- Zarządzanie wiedzą a tworzenie oprogramowania /2008/
- Polska w systemie geopolitycznym i gospodarczym Europy /2009/

- Możliwe kierunki analizy wiedzy w organizacjach w organizacjach wytwarzających oprogramowanie /2009/
- Czynniki wpływające na wizerunek pracodawcy w opinii studentów uczelni niepublicznej /2010/
- Budowanie wizerunku jednostki terytorialnej na przykładzie województwa śląskiego /2010 - 2011/
- Studium przypadków w badaniach nad wzajemnymi relacjami pomiędzy systemami zarządzania jakością i systemami zarządzania wiedzą w organizacjach wytwarzających oprogramowanie /2010/
- Identyfikacja oczekiwań pracodawców i barier w odnoszeniu sukcesów zawodowych absolwentów SWSZ na śląskim rynku pracy /2010 - 2011/
- Postawy konsumentów wobec produktów ekologicznych /2011/
- Mieszkańcy województwa śląskiego wobec odnawialnych źródeł energii /2011/
- Znaczenie employer brandingu w procesie zarządzania talentami organizacji /2011 – 2012/
- Ocena wizerunku Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. Gen. Jerzego Ziętka w Katowicach w opinii klientów wewnętrznych i zewnętrznych województwa śląskiego /2011 – 2012/
- Proces budżetowania w przedsiębiorstwie wydobywczym /2011 -2012/
- Kryzys globalizacji i bariery wyjścia /2012/
- Zarządzanie systemowe w teorii i praktyce /2012/
- Zarządzanie kompleksowymi systemami /2013/
- Kryzys zarządzania w warunkach globalizacji /2013/
- Określenie wymagań klientów odnośnie stron WWW, portali i wortali. Studium empiryczne /2013/
- Wykorzystanie cross dockingu jako sposobu optymalizacji dostaw na przykładzie wybranej sieci handlu detalicznego w Polsce /2013/
- Outsourcing rachunkowości i doradztwa podatkowego w małych i średnich przedsiębiorstwach /2013/
- Znaczenie employer brandingu w procesie zarządzania talentami – w jednostkach samorządu terytorialnego /2013/.

Wyniki badań pracownicy publikowali głównie w wydawnictwach zwartych i Zeszytach Naukowych SWSZ oraz prezentowali je na konferencjach naukowych organizowanych przez Katedrę Zarządzania oraz instytuty naukowe, uczelnie, firmy komercyjne i portale informacyjne.

W latach 2010-2013 zorganizowano następujące konferencje poświęcone problemom ekonomii:

1. Zarządzanie kompetencjami zawodowymi w kontekście współczesnego rynku pracy
2. Uwarunkowania rozwoju energii odnawialnej
3. Zachowania organizacyjne
4. Przedsiębiorczość – pierwsze kroki w biznesie
5. Interdyscyplinarność badań naukowych wyzwaniem dla współczesnego zarządzania
6. Współczesne koncepcje zarządzania.

Pracownicy wygłaszali referaty na licznych konferencjach organizowanych w kraju i zagranicą.

Podejmowane przez pracowników kierunki badań są zgodne z potrzebami dydaktyki. Na ich podstawie opracowano i wydano skrypty i materiały dla studentów tj. Zarządzanie. Podstawy teoretyczne, Wybrane metody i techniki zarządzania przedsiębiorstwem, Ekonomika, organizacja, zarządzanie w transporcie, Podstawy wnioskowania statystycznego w przykładach i zadaniach, Zarządzanie projektami, Zintegrowane systemy informatyczne

zarządzania w praktyce małych i średnich przedsiębiorstw. Uczelnia zastosowała się do uwag PKA i dokonała intensyfikacji badań naukowych.

Działalność naukowa studentów ogranicza się do pracy w Kołach Naukowych. Zbierają, gromadzą, opracowują dane empiryczne, a także przygotowują referaty na konferencje studenckich kół naukowych.

Współpraca międzynarodowa

Uczelnia od wielu lat współpracuje z uczelniami zagranicznymi w ramach programu LLP Erasmus, na podstawie tzw. Karty Erasmusa. W ramach programu Uczenie się przez całe życie – Erasmus, Szkoła prowadzi wymianę studentów i kadry z 15 uczelniami zagranicznymi. W latach 2009-2013 wyjechało 15 wykładowców w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych na uczelniach w Dani, Włoszech, Turcji i Hiszpanii. Z zagranicy przyjechało 6 wykładowców.

Wyjazdy kadry dydaktycznej pozwoliły na wymianę doświadczeń, pogłębienie współpracy oraz przepływ informacji, a także wymianę dobrych praktyk dydaktycznych i naukowych w zakresie nauk ekonomicznych. Wpłynęły na pogłębienie treści kształcenia, zastosowanie nowych rozwiązań oraz określenie kierunków przyszłej współpracy w zakresie m.in. badań naukowych, organizacji konferencji czy seminariów. Zaprojektowano ramowe tematy badań naukowych we współpracy z Uniwersytetem w Perugii i Ostrawie z uwzględnieniem kluczowych kompetencji dotyczących nauk o zarządzaniu i kierunków badań naukowych.

Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. gen. J. Ziętka we współpracy z zagranicznymi przedsiębiorstwami realizuje również zagraniczne praktyki studenckie w ramach programu Erasmus. Podczas praktyki studenci rozwijają swoje umiejętności zawodowe w zakresie: komunikacji biznesowej, marketingu, rachunkowości, logistyki i zarządzania, a także zyskują doświadczenie w pracy w środowisku międzynarodowym.

Należy także zaznaczyć, że studenci kierunku Zarządzanie mogą dodatkowo uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w języku angielskim przez wykładowców uczelni oraz praktyków biznesu, którzy prowadzą działalność o zasięgu międzynarodowym. Udział w tych zajęciach pozwala studentom osiągnąć poziom języka angielskiego na poziomie B2+.

Studenci w czasie spotkania podkreślili, że nie spotkali się z propozycją wzięcia udziału w badaniach naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich. Członkowie koła naukowego również nie są zapraszani do wzięcia udziału w badaniach. Uczelnia nie wydaje własnych studenckich zeszytów naukowych. Uczelnia nie przedstawiła w czasie wizytacji zestawienia publikacji naukowych swoich studentów. Zainteresowanie studentów własnymi publikacjami naukowymi jest niewielkie. Członkowie jedyne na ocenianym kierunku studiów Koła Naukowego Zarządzania brali udział w studenckich konferencjach naukowych. Uczelnia powinna podjąć działania aktywizujące Koło Naukowe do pracy naukowej.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Uczelnia w pełni realizuje wymagania związane z rozwojem badań naukowych. Działalność naukowo-badawcza jest planowana i finansowana ze środków własnych Szkoły oraz źródeł zewnętrznych. Wyniki badań są publikowane i wykorzystywane w procesie dydaktycznym w postaci skryptów materiałów dydaktycznych, przykładów oraz przez zewnętrznych interesariuszy i upowszechniane w postaci referatów na

**licznych konferencjach naukowych. Udział studentów w badaniach naukowych ogranicza się do pracy w Kole Naukowym
Wydział nie przedstawił listy publikacji naukowych z udziałem studentów.**

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

UCHWAŁA nr 1/2013 Senatu Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. J. Ziętka w Katowicach z dnia 27 maja 2013r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2014/2015 precyzuje wszystkie niezbędne elementy rekrutacji, to jest wykaz niezbędnych dokumentów oraz że „Kandydaci przyjmowani są według kolejności zgłoszeń”. Takie warunki rekrutacji mogą być dla studiów I stopnia, ale dla studiów drugiego stopnia, należałoby doprecyzować, po jakich ukończonych kierunkach studiów I stopnia lub jakie powinien posiadać opanowane efekty z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, aby podjąć studia, na przykład bez programu wyrównawczego. Informacja dla kandydatów na studia II stopnia zarządzania na stronie internetowej uczelni jest następująca: „Studia skierowane są do osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem zawodowym magistra, licencjata, inżyniera wszystkich kierunków studiów”. Tego typu rekrutacja nie pozwoli części kandydatom na opanowanie efektów typu „*Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systemie nauk ekonomicznych i relacjach do innych nauk oraz ich historycznej ewolucji (K2_W01)*” jeżeli kandydat na studiach I stopnia nie miał do czynienia, np. z naukami ekonomicznymi. Zasady rekrutacji powinny zostać skorygowane.

Podczas wizytacji stwierdzono, iż na Wydziale przyjmowani są na studia obcokrajowcy bez dokumentów wymaganych przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i maturalnych uzyskanych za granicą (Dz. U. Nr 63, poz. 443), tj. bez stosownego dokumentu wydanego przez kuratora oświaty o równoważności świadectwa dojrzałości uzyskanego za granicą z polskim świadectwem dojrzałości uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe do każdego typu szkół wyższych. Brak jest również oryginału świadectwa dojrzałości uzyskanego za granicą z klauzulą apostile.

7.2)

Każdy prowadzący jest uprawniony do samodzielnego określenia zasad oceniania studentów oraz sposobów weryfikacji efektów kształcenia, które muszą być zgodne z ogólnymi zasadami wynikającymi z Regulaminu Studiów. Studenci są informowani na pierwszych zajęciach o zakresie obowiązującego materiału oraz o formie i zasadach zaliczenia kursu. W opinii studentów prowadzący zajęcia przestrzegają przyjętych przez siebie kryteriów zaliczeń, które odnoszą się do przedstawionego na zajęciach materiału. W dalszej kolejności studenci potwierdzili, że egzaminy przeprowadzane na ocenianym kierunku pozwalają na weryfikację nie tylko zdobytej wiedzy, ale również umiejętności. Zdaniem studentów zawsze są oni oceniani obiektywnie, co zasługuje na ocenę pozytywną.

Po każdym egzaminie studenci mają możliwość wglądu do swojej pracy egzaminacyjnej, a prowadzący na ich prośbę tłumaczą szczegółowo jakie błędy popełnili i co muszą zmienić w sposobie uczenia się, żeby zaliczyć egzamin w terminie poprawkowym. Studenci są informowani o możliwości skorzystania z egzaminu poprawkowego.

Podsumowując, można stwierdzić, że system oceny osiągnięć studentów w Śląskiej Wyższej Szkole Zarządzania jest zorientowany na proces uczenia się oraz zapewnia przejrzystość i

obiektywizm formułowania ocen. informacje zawarte w sylabusach odnoszą się również do pracy własnej studenta. Nakład pracy studenta zawiera podział na: udział w wykładach, udział w ćwiczeniach/laboratoriach/zajęciach, przygotowanie do ćwiczeń/laboratoriów/zajęć, przygotowanie do konwersatorium/lektoratu/debaty, udział w konsultacjach, realizacja zadań projektowych, przygotowanie i przedstawienie prezentacji, samokształcenie poprzez platformę internetową, przygotowanie zadanej samodzielnej pracy, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu wraz z obecnością, przygotowanie pracy dyplomowej, przygotowanie do egzaminu dyplomowego, praktyka zawodowa/dyplomowa. Powyższe elementy bilansu czasu pracy studenta wskazują na elementy weryfikacji, np. realizacja zadań projektowych, przygotowanie i przedstawienie prezentacji czy przygotowanie zadanej samodzielnej pracy a więc potwierdzają iż system oceny studentów jest zorientowany na proces uczelnia się.

7.3)

Wizytowana jednostka od wielu lat bierze udział w programie wymiany Erasmus. W kwestii wymian studenckich w ramach programu Erasmus, wizytowana jednostka ma podpisane porozumienia z europejskimi uczelniami prowadzącymi studia na kierunku zarządzanie, na które studenci wizytowanego kierunku mogliby wyjechać. Studenci jednak nie są zainteresowani wymianami międzynarodowymi. W ostatnim roku akademickim żaden student ocenianego kierunku nie wyjechał za granicę. Przyczyną tego jest fakt odbywania studiów w formie niestacjonarnej oraz zobowiązania zarówno zawodowe jak i rodzinne, które uniemożliwiają studentom wzięcie udziału w wymianie. Trzeba jednak podkreślić, że Uczelnia, poprzez działalność Biura Współpracy z Zagranicą, aktywnie działa na polu popularyzowania programu wymian. Na początku każdego roku wszystkie grupy zajęciowe odbywają spotkanie informacyjne z pracownikiem Biura. Studenci mogą czerpać informacje na temat możliwości wyjazdów zagranicznych ze strony internetowej Biura.

Na ocenianym kierunku studentom zapewniono szeroką możliwość wyboru, języka obcego jakiego chcą uczyć się w trakcie lektoratu, co zasługuje na ocenę pozytywną. Ponadto studenci mogą wybierać również poziomy zaawansowania.

Uczelnia wdrożyła skutecznie system przyznawania punktów ECTS. Studenci są świadomi roli punktów ECTS jako miernika nakładu pracy studenta. Wynika to z akcji informacyjnej kierowanej przez Uczelnię do studentów, co należy ocenić pozytywnie. Studenci pozytywnie ocenili sposób przyporządkowanie punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów. Uczelnia nie przedstawiła jednak żadnych dokumentów potwierdzających modyfikację sposobu przypisania punktów ECTS, co należy ocenić negatywnie. Negatywnie należy odnieść się do faktu, że Uczelnia nie prowadzi wśród studentów badań dotyczących ich opinii na temat prawidłowości przypisania punktów ECTS. W ankiecie oceny zajęć dydaktycznych brak jest pytania w przedmiocie ilości czasu pracy jaki student poświęca w celu zaliczenia konkretnego kursu.

Wizytowana jednostka nie prowadzi studenckich wymian z uczelniami krajowymi.

7.4)

Z opinii studentów wynika, że prowadzący zajęcia są dla nich dostępni podczas odbywania zajęć jak również odpowiadają na wiadomości e-mail. Wszyscy prowadzący mają ustalone godziny swoich konsultacji, w czasie zjazdów. Studenci podkreślili, że prowadzący zawsze są obecni na wyznaczonym dyżurze. Opisaną praktykę należy ocenić pozytywnie.

Studenci w odpowiedzi na pytanie dotyczące organizacji sesji egzaminacyjnych potwierdzili, że nie spotkali się z koniecznością zdawania więcej niż jednego egzaminu w jednym dniu. Całość organizacji sesji egzaminacyjnej została przez studentów oceniona pozytywnie. Studenci również pozytywnie ocenili organizację dla nich tzw. przedterminów,

przeprowadzanych przed właściwą sesją egzaminacyjną, które to egzaminy umożliwiają im racjonalne rozplanowanie sesji.

Studenci na ocenianym kierunku studiów mają swobodną możliwość wyboru promotora pracy dyplomowej. Wyboru dokonuje się przez elektroniczną rejestrację na seminarium dyplomowe. Studenci określają samodzielnie temat swojej pracy. Grupy seminaryjne na wizytowanym kierunku nie są liczne, nie przekraczają średnio 15 osób, co należy ocenić pozytywnie.

Studenci zapewnili, że mają swobodny dostęp do sekretariatu ds. studenckich. Jest on otwarty w podczas zjazdów, również w godzinach popołudniowych. Studenci potwierdzili, że są obsługiwani na bieżąco bez kolejek. Część spraw studenci mogą załatwić za pośrednictwem strony internetowej „Portal Studenta”. Studenci potwierdzili, że mają dostęp do Dziekana Wydziału również poza wyznaczonymi godzinami przyjęć, co należy ocenić pozytywnie. Studenci wyrazili swoją pozytywną ocenę dla pracy Dziekana, który pomimo licznych obowiązków znajduje czas na pomoc w indywidualnych problemach studentów.

Uczelnia na ocenianym kierunku studiów przewidziała możliwość wyboru kilku specjalności na studiach pierwszego stopnia: zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie zasobami ludzkimi oraz zarządzanie transportem i logistyką oraz na studiach drugiego stopnia: zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie przedsiębiorstwem, coaching, zarządzanie procesami i usługami logistycznymi, zarządzanie w administracji publicznej, zarządzanie bezpieczeństwem publicznym, psychologia w zarządzaniu organizacją, zarządzanie kryzysowe, zarządzanie wirtualną organizacją. Jak wynika z relacji studentów wszystkie wymienione specjalności są prowadzone, nawet pomimo zmniejszającej się liczby studentów.

Studenci otrzymują wiele podstawowych informacji o procesie kształcenia w sylabusach przedmiotów.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym podkreślili, że tylko sporadycznie zdarza im się zaglądać do sylabusów poszczególnych kursów. Wystarczającą ich zdaniem wiedzę na temat kursów czerpią od nauczycieli akademickich. Z analizy sylabusów poszczególnych kursów wynika, że zostały one opracowane w sposób rzetelny oraz jednocześnie przystępny, co pozwala zainteresowanym studentom na swobodne korzystanie z nich, co ocenia się pozytywnie. Po dokonaniu analizy kilku przedstawionych przez Uczelnię sylabusów należy stwierdzić, że zawierają one: opis celów i efektów kształcenia, opis form kształcenia; metody i sposoby weryfikacji efektów kształcenia oraz listę wymaganej literatury przedmiotu. Efekty kształcenia zawarte w sylabusach uwzględniają podział na obszary: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W niektórych sylabusach stwierdzono jednak drobne uchybienia jak sylabus przedmiotu Współczesne procesy ludnościowe – brak bilansu nakładu pracy studenta, sylabus przedmiotu Statystyka I – brak wskazań metod weryfikacji efektów kształcenia. Ponadto należy rozważyć wskazywanie odpowiedniej liczby pozycji zalecanych jako literaturę obowiązkową. Podawanie, np. 10 pozycji jako pozycji obowiązkowych nie znajduje u studentów zrozumienia. Studenci znajdują w sylabusach kursów przede wszystkim informację na temat sposobach i kryteriach zaliczenia oraz o wymaganej literaturze przedmiotu. W ocenie studentów informacja na temat efektów kształcenia nie jest dla nich istotna.

Uczelnia na ocenianym kierunku studiów wprowadziła dodatkowy mechanizm motywujący studentów do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia w postaci tzw. „Karty Ziętka”, która polega na przyznaniu gratyfikacji finansowej (do 500 zł) do wykorzystania na Uczelni np. poprzez zapłacenie raty czesnego. O nagrodę dla studentów mogą wnioskować nauczyciele akademicki lub opiekunowie kół naukowych w stosunku do studentów wyróżniających się naukowo lub organizacyjnie na rzecz Uczelni. Studenci pozytywnie ocenili ten mechanizm.

System pomocy materialnej dla studentów reguluje na ocenianym kierunku Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów ŚWSZ w Katowicach. Akt ten kompleksowo określa system przyznawania każdego rodzaju świadczeń pomocy materialnej zagwarantowanej studentom przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci podkreślili, że świadczenia pomocy materialnej wypłacane są terminowo do końca listopada, co należy ocenić pozytywnie. Informacje na temat pomocy materialnej są publikowane na stronie internetowej Uczelni. Podobnie pozytywnie pod względem organizacyjnym oceniona została praca pracownika dziekanatu zajmującego się przyznawaniem i wypłatą świadczeń pomocy materialnej studentom. Podczas spotkania studenci ocenili kwoty wsparcia jako adekwatne, co należy ocenić pozytywnie.

Kryteria przyznawania stypendiów: socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg są sprecyzowane w Regulaminie i nie stwarzają problemów interpretacyjnych. Z kolei w przypadku stypendium rektora dla najlepszych studentów, kryteriami jego otrzymania są uzyskanie wysokiej średniej ocen lub posiadanie osiągnięć naukowych, artystycznych lub sportowych. Za każdy z wymienionych elementów student może otrzymać maksymalnie 10 punktów. Punkty za średnią oblicza się mnożąc uzyskana średnią razy dwa. Osiągnięcie średniej ocen poniżej 4,0 nie jest punktowane. Regulamin nie określa wystarczająco precyzyjnie co należy zaliczyć do osiągnięć studenta oraz brak jest zróżnicowania wagi poszczególnych osiągnięć. Decyzja o uznaniu danego osiągnięcia pozostawiona została do dyskrecyjnej decyzji Rektora wydającego decyzje stypendialne, co zasługuje na ocenę negatywną. Trzeba ponadto zauważyć, że Regulamin nie określa w jaki sposób tworzy się listę rankingową. Brak tych uregulowań należy ocenić negatywnie.

Rektor ani Dziekan nie postanowili o przekazaniu swoich kompetencji do wydawania decyzji stypendialnych komisjom stypendialnym, ponieważ samorząd studencki nie złożył odpowiedniego wniosku. Z analizy przykładowych decyzji stypendialnych wynika, że spełniają one wszystkie wymagania formalne stawiane przez art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, w tym szczegółowe uzasadnienie decyzji oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania, co należy ocenić pozytywnie.

Samorząd studencki ŚWSZ wyraził w formie uchwały pozytywną opinię w przedmiocie wprowadzenia Regulaminu, co należy ocenić pozytywnie. Dokumentacja przedstawiona przez Uczelnię jak również relacja przedstawicieli samorządu studenckiego potwierdza, że podział dotacji na fundusz pomocy materialnej, ustalenie wysokości stawek stypendiów oraz ustalenie wysokości miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka rodziny studenta uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego, następuje w porozumieniu z właściwym organem samorządu studenckiego, co zasługuje na pozytywną ocenę. Porozumienia poświadczane są zawsze podpisem przewodniczącego samorządu studenckiego.

System pobierania opłat od studentów na wizytowanej Uczelni określa zarządzenie nr 10/2013 Rektora ŚWSZ w Katowicach z dnia 4 czerwca 2013 r. w sprawie opłat za studia w roku akademickim 2013/2014. Uczelnia nie pobiera od studentów dodatkowych opłat zabronionych wyraźnie przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym, co należy ocenić pozytywnie. Wizytowana Uczelnia, jako uczelnia niepubliczna będąc do tego uprawniona, pobiera od studentów dodatkowe opłaty administracyjnych tj. opłata za urlop studencki, wznowienie studiów, pozytywne rozpatrzenie wniosku o rozłożenie zaległości w opłatach za studia na raty oraz za archiwizację pracy dyplomowej.

Warunki studiowania na ŚWSZ określa każdorazowo umowa o świadczenie usług edukacyjnych zawierana ze studentem. Umowa określa prawa i obowiązki studenta. Wzorzec umowy nie zawiera klauzul analogicznych do uznanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone, co należy ocenić pozytywnie.

W wizytowanej Uczelni działa samorząd studencki, którego struktury i zasady działania określa wewnętrzny regulamin. Pozytywnie należy ocenić fakt, że Samorząd Studentów posiada własny budżet corocznie przyznawany przez władze Uczelni, który zdaniem przedstawicieli samorządu jest odpowiedni względem potrzeb i skali prowadzonej działalności. Co roku przedstawiciele samorządu ustalają wspólnie z Rektorem wysokość rocznego dofinansowania oraz decydują o podziale środków dla innych organizacji i kół naukowych. Pozytywnie należy również ocenić zapewnienia odpowiednio wyposażonej i dostosowanej do potrzeb samorządu siedziby, umożliwiającej mu bieżące funkcjonowanie.

Na pytanie o ocenę własnej aktywności wśród studentów przedstawiciele samorządu stwierdzili, że jest ona umiarkowana. W dalszej kolejności ocenili oni współpracę z władzami Uczelni jako bardzo dobrą i prowadzącą w większości przypadków do zawierania kompromisu, co należy ocenić pozytywnie.

Na pozytywną ocenę zasługuje również finansowanie przez Wydział projektów realizowanych przez koło naukowe. Koło naukowe może pozyskać środki na swoją działalność za pośrednictwem samorządu studenckiego. Członkowie koła potwierdzili, że w razie potrzeby, w przypadku wyczerpania przewidzianych środków finansowych mogą wnioskować o dodatkowe środki. Roczna kwota wsparcia została uznana przez członków koła za wystarczającą. Koło naukowe posiada swojego opiekuna wybranego spośród kadry nauczycieli akademickich. Członkowie koła bardzo dobrze ocenili współpracę z opiekunem, który w razie potrzeby przychodzi im z pomocą.

Z relacji studentów podczas spotkania z zespołem wizytującym PKA wynika, że są oni zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej. Jako mocne strony systemu wskazywali przede wszystkim obiektywne kryteria oceniania oraz dostępność prowadzących zajęcia. Zarówno studenci jak i przedstawiciele samorządu studenckiego potwierdzili, że mają możliwość przedstawiania władzom Uczelni swojego stanowiska w sprawach studenckich. Każdy student może zwrócić się ze swoją indywidualną sprawą do Dziekana. Wnioski, jeśli są racjonalnie uargumentowane, spotykają się z pozytywną reakcją władz, co zasługuje na pozytywną ocenę. W odpowiedzi na pytanie dotyczące motywacji podjęcia kształcenia w wizytowanej uczelni, studenci odpowiedzieli, że poza lokalizacją uczelni i nieprowadzeniem zajęć w piątki, głównym motywem wyboru studiów na ŚWSZ była uznana w regionie pozycja szkoły oraz opinie na temat wysokiej jakości kształcenia.

W części VII raportu PKA z wizytacji programowej przeprowadzonej na kierunku zarządzanie ŚWSZ w dniach 16-17 lutego 2008 r. zespół dokonał oceny spraw studenckich. Do najważniejszych zastrzeżeń jakie zespół wizytujący zawarł w raporcie należały:

- 1) brak dostosowania regulaminu samorządu studenckiego do przepisów ustawy prawo o szkolnictwie wyższym z 2005 r. – obecnie regulamin samorządu studenckiego jest w pełni zgodny z obowiązującą ustawą;
- 2) nieprawidłowości w konstrukcji umowy o świadczenie usług edukacyjnych zawieranej ze studentami poprzez brak jasnego określenia zasad pobierania opłat. – obecnie wzorzec umowy w wyczerpujący sposób reguluje obowiązki stron oraz nie zawiera klauzul analogicznych do uznanych przez UOKiK za niedozwolone;
- 3) niedoręczanie studentom decyzji stypendialnych. – obecnie system pomocy materialnej dla studentów działa zgodnie z przepisami respektując zasady postępowania administracyjnego;
- 4) częste zmiany planu zajęć oraz zbyt późne informowanie studentów o zmianach. – niestety wizytowana Uczelnia nie wyciągnęła wniosków z uwag zespołu wizytującego; studenci obecni na spotkaniu z zespołem wizytującym również podnieśli, że problem pozostaje aktualny;

- 5) problem pokrywania się sesji egzaminacyjnej semestru zimowego z zajęciami semestru letniego. – Uczelnia rozwiązała ten problem, studenci w czasie bieżącej wizytacji pozytywnie odnieśli się do sposobu organizacji sesji egzaminacyjnej.

Podsumowując należy stwierdzić, że wizytowana Uczelnia odnośnie spraw studenckich wyciągnęła wnioski z poprzedniej wizytacji programowej i rozwiązała większość problemów zgłaszanych przez studentów, co należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Uchwała Senatu precyzuje wszystkie niezbędne elementy rekrutacji, to jest wykaz niezbędnych dokumentów oraz że „Kandydaci przyjmowani są według kolejności zgłoszeń”. Takie warunki rekrutacji mogą być dla studiów I stopnia, ale dla studiów drugiego stopnia, należałoby doprecyzować, po jakich ukończonych kierunkach studiów I stopnia mogą być przyjmowani kandydaci lub jakie powinni posiadać opanowane efekty z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, aby podjąć studia II stopnia.

7.2) Zasady oceny studentów na poziomie ogólnym określa regulamin Studiów. Prowadzący zajęcia w sposób przejrzysty określają kryteria zaliczenia. W opinii studentów są oni oceniani zawsze w sposób obiektywny.

7.3) Uczelnia jest zaangażowana w programy wymian międzynarodowych. Możliwości wyjazdu na uczelnię zagraniczną nie cieszą się wśród studentów popularnością, ze względu na ich pracę zawodową, zobowiązania rodzinne oraz studia w formie niestacjonarnej.

7.4) System pomocy materialnej funkcjonuje na ocenianej Uczelni w sposób sprawny. Kryteria przyznawania świadczeń pomocy materialnej są sformułowane w sposób zrozumiały. Brak natomiast jasnego określenia kryteriów przyznawania stypendium rektora. System opieki dydaktycznej nad studentami należy ocenić pozytywnie, szczególnie ze względu na dostępność prowadzących zajęcia. Pozytywnie należy odnieść się do swobodnego dostępu do jednostek administracyjnych. System administrowania Uczelnią jest nastawiony na pomoc studentowi. Uczelnia wspiera samorząd studencki i koło naukowe w swojej działalności poprzez dofinansowanie projektów oraz udostępnianie infrastruktury.

Kryterium 8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

8.1).

W Śląskiej Szkole Zarządzania Wewnętrzny System Zarządzania Jakością oparty na normie ISO 9001:2000 został wdrożony już w 2003 roku. Stosowane były procedury badania satysfakcji studentów, oceny nauczycieli akademickich, polityki kadrowej. System ten był w okresie 2003-2012 modyfikowany i doskonalony. Pierwsza modyfikacja Systemu nastąpiła w Uchwale nr 3/2010 Senatu z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie jakości kształcenia, uaktualniona Uchwałą nr 9/2011 z dnia 27 września 2011 r. w sprawie systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia oraz ogólnych zasad tworzenia programów studiów

zgodnych z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji. Zarządzeniem Nr 39/2011 Rektor powołał 10-osobowy Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. W zarządzeniu tym określono cele i zadania zespołu na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Zaktualizowane przepisy dotyczące systemu zapewnienia jakości kształcenia zostały zatwierdzone na posiedzeniu Senatu w dniu 26 kwietnia 2012 r. w Uchwale Nr 7/2012 w sprawie przyjęcia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia obowiązujący od 1 października 2012 r., zaś Zarządzeniem nr 32/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. Rektor powołała nowy 11 osobowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Nadzór nad systemem sprawuje Rektor.

Na podstawie dokumentów przedstawionych w czasie wizytacji stwierdzono, iż na posiedzeniach Senatu i Rady Wydziału była omawiana problematyka związana z elementami systemu zarządzania jakością kształcenia.

Podstawowym celem Wewnętrznego Systemu zapewnienia Jakości Kształcenia jest kształtowanie jakości, a w szczególności:

- permanentne doskonalenie procesu kształcenia, integracja rozwiązań zorientowanych na zapewnienie jakości;
- kształtowanie postaw pro jakościowych wszystkich uczestników procesu kształcenia;
- ponoszenie odpowiedzialności za jakość oferowanych usług edukacyjnych;
- motywowanie nauczycieli akademickich i studentów do doskonalenia jakości kształcenia;
- wspomaganie polityki kadrowej;
- dążenie do zdobywania i utrwalania przewagi konkurencyjnej na edukacyjnym rynku szkolnictwa wyższego;
- zdobywanie oraz upowszechnianie wiedzy i pełnej informacji dotyczącej procesu kształcenia wśród społeczności akademickiej a także w środowisku jej oddziaływania.

Nad doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia nadzór sprawuje Rektor. Strukturę organizacyjną systemu tworzą: Pełnomocnik Rektora ds. Nauki i Jakości, Uczelniany Koordynator ds. KRK, Dziekani Wydziałów, Dyrektor Centrum Rozwoju Kadr, Kierownicy Katedr i Zakładów, Kuratorzy Kierunku oraz Komisje: Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia oraz Wydziałowa Komisja ds. Oceny Pracy Nauczycieli Akademickich. Na Wydziale Nauk Społecznych i Technicznych Uchwałą Rady Wydziału z 10.12.2013 r. powołano Wydziałową Komisję ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia.

System określa zakres kompetencji dla poszczególnych organów i gremiów. Pełnomocnik Rektora ds. Nauki i Jakości wraz z Uczelnianym Koordynatorem ds. KRK odpowiadają za skuteczne wdrażanie i doskonalenie jakości kształcenia w Uczelni. Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia, podejmuje działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w SWSZ oraz dokonuje analizy i oceny procesu zarządzania kształceniem na poszczególnych kierunkach studiów. W szczególności opracowuje i przedstawia Rektorowi wnioski i projekty dotyczące: koncepcji kształcenia na kierunkach i polityki zapewnienia jakości kształcenia, procedur zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia, zwłaszcza zakładanych efektów kształcenia i ich zgodności z misją Uczelni i strategią działania jednostek organizacyjnych, przyznawania punktów ECTS, procedur oceniania osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, procedur oceniania pracy kadry dydaktycznej, motywowania kadry dydaktycznej do ciągłego podnoszenia kompetencji, a także doskonalenia warsztatu dydaktycznego, procedur aktywizujących udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia, monitorowania, przeglądu i podnoszenia poziomu bazy dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów, zasad gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji na temat

kształcenia w Uczelni, z wykorzystaniem m.in. platformy internetowej oraz zasad publikowania informacji na temat kształcenia.

Zespół opracowuje i aktualizuje formularze dokumentów służących zapewnianiu i ocenie jakości kształcenia w Uczelni (w tym: kwestionariusz ankiet ewaluacyjnych dla studentów i absolwentów, wzór Karty Oceny Pracy Nauczyciela Akademickiego, formularz sylabusu modułu/przedmiotu). Ważnym obszarem działania Zespołu ds. jakości na szczeblu Uczelnianym jest formułowanie wniosków i propozycji dotyczących jakości kształcenia w Uczelni oraz rekomendacji dotyczące upowszechniania wzorów dobrych praktyk w dziedzinie jakości kształcenia.

Koordinator kieruje pracami Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Dziekan Wydziału odpowiada za realizację procesu dydaktycznego, określa działania na rzecz analizy efektów kształcenia i pełni funkcje kontrolne. Kierownik Katedry/Zakładu podejmuje działania na rzecz doskonalenia programów kształcenia na prowadzonym kierunku a także obsady zajęć i ich jakości.

W zakresie zarządzania kierunkiem studiów istotną i kluczową rolę pełni Kurator Kierunku, którego zadaniem jest dążenie do kształtowania i aktualizowania programów kształcenia zgodnego z zamierzonymi efektami kształcenia z uwzględnieniem opinii interesariuszy uczestniczących w procesie kształcenia. Dla kierunku *zarządzanie* został powołany Kurator, który jest odpowiedzialny za organizację i ewaluację jakości kształcenia na kierunku zarządzanie. Oceniając jakość kształcenia w jednostce, kurator bierze pod uwagę wyniki ankiet studenckich, uwzględniając opinie studentów m. in. na temat strony organizacyjnej zajęć, jasności wymagań i obiektywizmu ocen, sposobu prowadzenia zajęć, czy stosunku nauczyciela akademickiego do studentów i oraz jego dostępności w ramach konsultacji. Natomiast nie określono zadań dla Wydziałowego zespołu ds. Jakości Kształcenia, który funkcjonuje i systematycznie spotyka się w celu rozwiązywania problemów dotyczących jakości kształcenia.

Zakres systemu obejmuje kształcenie studentów na poziomie studiów I i II stopnia licencjackich inżynierskich i magisterskich w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym oraz słuchaczy studiów podyplomowych. Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia uwzględnia następujące główne obszary oceny jakości kształcenia:

- opracowanie projektu i uruchomienie kierunków studiów i specjalności, - rekrutację,
- realizację kształcenia: organizacja i prowadzenie zajęć dydaktycznych, organizacja praktyk, zaliczanie semestru, proces dyplomowania, rozpatrywanie podań i odwołań studentów,
- ocenę efektów uczenia się – ewaluacja usług edukacyjnych.

W systemie wskazano również procesy pomocnicze jak: *procesy dotyczące kadry wykładowców*: zatrudnianie nauczycieli akademickich, doskonalenie zawodowe, okresowa ocena kadry; *procesy dotyczące obsługi i administracji* wpływające na efektywność kształcenia; *procesy dotyczące bazy dydaktycznej*: zakupy materiałów, urządzeń i usług, nadzór i utrzymanie pomieszczeń i ich wyposażenia, zarządzanie siecią komputerową i oprogramowaniem, *procesy dotyczące upowszechniania informacji* związanych z procesem kształcenia. System ma określone procesy doskonalące jak np. Badanie jakości zajęć dydaktycznych, Upowszechnianie zasad etyki w procesie dydaktycznym.

Wszystkie obszary oceny są w wewnętrznym systemie bardzo szczegółowo określone poprzez tryb i zakres oceny, sposoby oceny, przedmiot oceny. Wskazano osoby lub zespoły odpowiedzialne za funkcjonowanie ocenianych obszarów jakości kształcenia i określono ich kompetencje.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zakłada iż kontynuowane kierunki studiów podlegają corocznym przeglądom organizowanym przez Kuratora Kierunku w Katedrach kierunkowych z udziałem Kierownika Katedry, Dziekana oraz Pełnomocnika Rektora ds. Nauki i Jakości. Celem analizy jest ustalenie stopnia osiągania efektów

kształcenia, przydziału punktów ECTS, określenie słabych i mocnych stron procesu dydaktycznego, szans doskonalenia jego jakości i zagrożeń występujących w trakcie realizacji. W analizie tej wykorzystywane są następujące narzędzia

- informacja Kierownika Katedry nt. prowadzonych przez pracowników Katedry, zwłaszcza kadry zaliczanej do minimum kadrowego, badań naukowych i ich związku z prowadzonym na kierunku procesem dydaktycznym oraz wyników hospitacji zajęć,
- opinie wykładowców dotyczące procesu kształcenia i barier w efektywnym osiągnięciu efektów kształcenia przez studentów, formułowane w trakcie zebrań katedry,
- wnioski z ankiet ewaluacyjnych, wypełnianych przez studentów,
- wnioski z ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez absolwentów,
- statystyki sporządzone przez dziekanat, obejmujące wyniki egzaminów i zaliczeń z ostatniej sesji, ocenę terminowości zaliczania semestrów,
- informacja Dziekana nt. uwag studentów dotyczących. procesu kształcenia,
- informacja Dziekana nt. egzaminów dyplomowych,
- informacja działu współpracy z zagranicą nt. udziału wykładowców i studentów kierunku w programach międzynarodowych,
- informacja opiekuna praktyk,
- informacja Studenckiego Biura Karier nt. udziału studentów w projektach Biura oraz raport z monitoringu karier zawodowych absolwentów,
- informacja Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości nt. udziału studentów w działaniach Inkubatora,
- opinia Społecznej Rady Szkoły, Zarządu Zakładu Doskonalenia Zawodowego (założyciela Uczelni) i innych instytucji.

Zespół oceniający na podstawie spotkań z władzami uczelni i wydziału, kadrami akademicką zespołem wydziałowym ds. jakości kształcenia, Kuratorem kierunku zarządzanie, studentami a także analizy przedstawionej dokumentacji stwierdza iż: wewnętrzny system na poziomie wizytowanego wydziału funkcjonuje i obejmuje wskazane obszary oceny jakości kształcenia. Oceniając zakres wewnętrznego systemu można uznać że obejmuje on najważniejsze obszary oceny jakości kształcenia natomiast niektóre procesy pomocnicze mają charakter fundamentalny dla jakości kształcenia jak np. ocena kadry akademickiej a nie zostały umiejscowione w głównych obszarach systemu. Narzędzia wskazane w systemie do oceny jakości kształcenia mogą skutecznie służyć monitorowaniu i ocenie jakości kształcenia na kierunku studiów.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia funkcjonuje i na kierunku *zarządzanie* obejmuje następujące działania:

a) przeglądy programowe

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia uwzględnia przeglądy programowe. Koncepcja kierunku *zarządzanie* w oparciu o Krajowe Ramy Kwalifikacji została opracowana przez powołany w tym celu zespół złożony ze specjalistów z zakresu dyscypliny nauki o zarządzaniu. Dokonano przeglądu programu studiów w tym treści, form i metod kształcenia. Wiele uwagi poświęcono ocenie sposobów weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia, bilansowi czasu pracy studenta systemowi ECTS. Nie uniknięto potknięć w budowie programu kierunku *zarządzanie*. Nie uzyskano pełnej spójności między efektami kształcenia obszarowymi a kierunkowymi i szczegółowymi, szczególnie w zakresie jednej z oferowanych specjalności. Jednak zespół oceniający, po przeprowadzeniu rozmów z Zespołem ds. Jakości kształcenia oraz władzami Uczelni, nie uznaje aby była to słabość wewnętrznego systemu a raczej uznaje za konieczne pogłębienie dyskusji nad profilem programowym oraz rolą kierunku *zarządzanie* w aspekcie możliwości, które tworzą Krajowe Ramy Kwalifikacji.

Zespół oceniający podczas wizytacji udzielił wielu wskazówek w celu skorygowania opracowanych efektów kształcenia.

Przegląd programu kształcenia na kierunku *zarządzanie* odbywa się przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego. Wnioski i propozycje dotyczące jakości kształcenia w Uczelni oraz rekomendacje dotyczące upowszechniania wzorów dobrych praktyk w dziedzinie jakości kształcenia są przedmiotem obrad Rad Wydziału i Senatu. Spotkanie z kadra akademicką oraz Wydziałowym Zespołem ds. Jakości kształcenia pozwala uznać, iż na kierunku *zarządzanie* dokonuje się systematycznego przeglądu programu studiów, weryfikacji efektów kształcenia na poziomie kierunku w stosunku do założeń KRRK oraz na poziomie przedmiotów poprzez analizę wyników egzaminacyjnych i weryfikacji zgodności zakresu egzaminu z sylabusem przedmiotu.

b) Ocena procesu dydaktycznego przez studentów –ankietyzacja

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględnia wykorzystanie opinii studentów do doskonalenia procesu kształcenia. Na kierunku *zarządzanie* realizowano procesy ewaluacyjne poprzez ankietyzację. Ankietyzacja według opinii władz uczelni jest dobrym instrumentem dla właściwej polityki kadrowej co pozwala na współpracę wyłącznie z nauczycielami akademickimi, którzy otrzymują pozytywne opinie od studentów. Zespół oceniający otrzymał do wglądu syntetyczne wyniki oceny kadry akademickiej przez studentów jak i indywidualne oceny, które są elementem oceny okresowej nauczycieli akademickich. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zawiera procedurę badania jakości zajęć dydaktycznych. Procedura ta obejmuje: ankietyzację /ocenę studentów w dwóch obszarach: oceny jakości prowadzonych zajęć i ocenę jakości obsługi procesu dydaktycznego . sposobie i trybie przeprowadzania ankiet decyduje Pełnomocnik rektora ds. Jakości kształcenia. Ankiety przeprowadzają upoważnieni pracownicy dziekanatu i opracowują zbiorcze wyniki. Wyniki te są podstawą oceny jakości kształcenia dla komisji ds. Oceny Jakości kształcenia Na wniosek Kierownika Katedry / Zakładu może również być przeprowadzona ankietyzacja - wówczas decyzję podejmuje dziekan. Ocena zajęć dydaktycznych odbywa się dla wszystkich kursów, prowadzona jest systematycznie raz do roku ocena przez studentów na początku następnego semestru studiów. Studenci mają możliwość oceny wszystkich zajęć, w których brali udział. Ocenie studentów podlega również sposób weryfikacji uzyskania efektów kształcenia, co zasługuje na pozytywną ocenę. Ankieta oceny zajęć dydaktycznych wypełniana jest przez studentów w formie elektronicznej za pośrednictwem „Portal Student”. W przypadku niskiej frekwencji studenci decyzją Dziekana oceniają zajęcia przy pomocy ankiet w formie papierowej, co niekiedy powoduje problem oceny zajęć przez studenta dwukrotnie. Studenci mają zapewnioną możliwość wpisania swobodnego komentarza zawierającego własną opinię. Wyniki oceny przekazywane są do analizy Działowi Dydaktyki, który opracowuje zbiorcze wyniki ankiet oraz przyporządkowuje oceny i komentarze do konkretnych nauczycieli akademickich. Następnie wyniki analizowane są przez Dziekana i Rektora. Z pracownikiem, który uzyskał niezadowolające oceny, Dziekan odbywa rozmowę ewaluacyjną, Studenci wskazali, że wyniki oceny nie są publikowane i przez to nie otrzymują oni informacji zwrotnej z badania. Wyniki ankietyzacji w postaci zbiorczego podsumowania nie są udostępniane do wiadomości studentów.

Zbiorczy arkusz ankiet jest elementem składowym okresowej i bieżącej oceny pracownika. Studenci mogą również swoje opinie wpływające na jakość kształcenia zgłosić władzom uczelni, wykładowcom, prodziekanom ds. studenckich oraz w trakcie spotkań organizowanych przez prodziekana ds. studenckich a także Kuratorów kierunków i Opiekunów Roku a także na portalu Student swsz.pl i poprzez Samorząd Studencki. Uczelnia przedstawiła zespołowi oceniającemu wyniki zbiorcze procesu ankietowania. Warto rozważyć

wprowadzenie do procedury procesu ankietowania zasadę, iż słabsze oceny nauczyciela w ankietyzacji powinny być weryfikowane hospitacjami (co zostało już częściowo wprowadzone).

c) weryfikacja efektów kształcenia:

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględnia procesy weryfikacji efektów kształcenia na wszystkich jego etapach. Zakłada się, że proces kształcenia jest zakończony jeśli student uzyska wszystkie wyznaczone efekty kształcenia dla kierunku potwierdzone uzyskaniem określonej dla programu kształcenia sumy punktów ECTS.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w ocenie weryfikacji efektów uwzględnia procedurę: *Ocena osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia*. Proces ten obejmuje: *efekty etapowe i efekty końcowe*. Kryteria i zakres oceniania na poziomie przedmiotu, zawarte są w sylabusie przedmiotu. Dobór metod i narzędzi oceniania studentów w trakcie procesu kształcenia uzależniony jest od pożądanych efektów kształcenia, specyfiki przedmiotu oraz formy realizacji zajęć dydaktycznych. Treść programu przedmiotu i sposób oceniania efektów kształcenia są podawane studentom na pierwszych zajęciach przez prowadzącego zajęcia. W kryteriach ocen uwzględnia się: min. znajomość treści merytorycznych, aktywność na zajęciach, wkład pracy własnej, umiejętność definiowania i prezentowania zagadnień i problemów. Sposób wystawiania ocen kończących przedmiot określony jest przez procedury egzaminacyjne, które wyznaczają terminy i miejsce przeprowadzenia egzaminu oraz zasady zaliczania, a także tryb dokonywania wpisów ocen egzaminacyjnych.

Proces dyplomowania jest ostatnim etapem kształcenia. Zasady dyplomowania regulowane są Regulaminem Studiów, Uchwałami Rad Wydziałów (odnośnie do: analizy tematów prac dyplomowych na posiedzeniu Rady Wydziału, powierzenia seminarium dyplomowego pracownikom ze stopniem doktora) oraz decyzjami Dziekana (np. o skierowaniu losowo wybranych bądź wskazanych przez Promotora/ Recenzenta prac dyplomowych do analizy w systemie antyplagiat).

Na kierunku zarządzanie opracowano standardy prac dyplomowych i magisterskich. Opracowane są zasady egzaminu dyplomowego i procesu dyplomowania. Analiza, podczas wizytacji, protokołów egzaminu dyplomowego i recenzji prac dyplomowych wskazuje że recenzja nie wymagała jednoznacznego stwierdzenia, że zostały spełnione wymagania dla prac inżynierskich, co w świetle stwierdzenia, że niektóre prace na specjalności prowadzącej do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera nie miały charakteru inżynierskiego wskazuje, że proces dyplomowania ma w tym zakresie niedociągnięcia.

Weryfikowane są efekty uzyskiwane na praktykach zawodowych. Oceny efektów studenckich praktyk zawodowych dokonuje Opiekun praktyk. Praktykę dyplomową zalicza Promotor pracy dyplomowej na podstawie zebranego materiału empirycznego.

W Uczelni została opracowana procedura monitorowania karier zawodowych absolwentów. Zatwierdzony został Regulamin, wzór deklaracji i kwestionariusz ankiety badającej losy zawodowe absolwentów. Przedmiotem badania jest przebieg karier zawodowych absolwentów w celu dostarczenia informacji o potrzebach dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Zakres tematyczny badania obejmuje przede wszystkim wskaźniki pozycji na rynku pracy absolwentów Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach. Badanie ma charakter panelowy – uczestnicy mają zostać poddani badaniu kilkakrotnie, w szczególności nie wcześniej niż 6 miesięcy i nie później niż 12 miesięcy po ukończeniu kształcenia na I lub II stopniu studiów, po trzech i pięciu latach.

d) Ocena kadry akademickiej

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia obejmuje ocenę nauczycieli akademickich. Uczelnia prowadzi okresową ocenę kadry akademickiej.. Nauczycieli akademickich zatrudnia Rektor kierując się potrzebami w tym zakresie zgłaszanymi przez Kierownika Katedry/Zakładu i interesem Uczelni.. Wymaganą jakość pracy kadry dydaktycznej zapewniają okresowe i bieżące oceny pracowników. Przedmiotem oceny są przebieg i wyniki pracy identyfikowane w czterech podstawowych obszarach: dydaktyka, publikacje naukowe, prace naukowo-badawcze, działalność organizacyjna wskazane w Karcie Oceny Pracy Nauczyciela Akademickiego. Zespołowi oceniającemu przedłożono karty ocen pracownika. W ocenie działalności dydaktycznej znajduje się ocena jakości pracy dydaktycznej wynikająca z opinii studentów oraz ocena jakości pracy w opinii kierownika jednostki. Zespół oceniający uważa iż warto wprowadzić ocenę bardziej szczegółową bo ocena syntetyczna obejmująca wszystkie kryteria oceny łącznie nie wskazuje na silne strony i słabsze strony nauczyciela które powinny stanowić wskazówkę dla doskonalenia Narzędziami oceny kadry są, jak już wspomniano też: hospitacje zajęć oraz ankiety wypełniane przez studentów i absolwentów oceniające zajęcia dydaktyczne. Ankieta skierowana do studentów obejmuje m.in.: formę i sposób przekazywania wiedzy, ocenę czytelności wymagań stawianych przez prowadzącego zajęcia dla realizacji efektów kształcenia i sposobu oceniania. Wyniki ankiet są istotnym elementem oceny własnej jednostek organizujących i realizujących proces kształcenia. Nauczyciel akademicki zapoznaje się z wynikami oceny pracy dokonanej przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Pracy Nauczycieli Akademickich. Ocena okresowa przeprowadzana do roku 2012 raz na cztery lata obejmuje dwie grupy: nauczycieli akademickich tzw. samodzielnych i pozostałych. Po nowelizacji Ustawy okresowa ocena przeprowadzana jest co dwa lata (poza profesorami tytularnymi). Może ona być także dokonywana doraźnie na wniosek Rektora, Dziekana lub Kierownika Katedry. Ocena ma charakter motywacyjny, stanowi podstawę do weryfikacji metod i technik nauczania, może być także podstawą decyzji o charakterze kadrowym. Zespół oceniający zapoznał się z arkuszami oceny kadry akademickiej oraz efektami tej oceny. Ocena kadry administracyjnej realizowana jest na podstawie procedur stosowanego wcześniej Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2000.

Jednym z instrumentów oceny kadry a także doskonalenia procesu dydaktycznego są hospitacje. Na początku roku akademickiego ustalany jest szczegółowy harmonogram wizytacji. Z każdej hospitacji spisywana jest protokół. Każdy nauczyciel akademicki po zakończeniu wizytacji dostaje informacje zwrotną zawierającą ocenę prowadzonych przez niego zajęć. Zespół oceniający otrzymał do wglądu arkusze hospitacyjne z przeprowadzonych hospitacji od roku 2010. Arkusz zawiera możliwość wprowadzania uwag pohospitacyjnych. Arkusz obejmuje właściwe elementy oceny w tym: ocenę realizacji celu zajęć, umiejętności współpracy ze studentami. Na podstawie przeglądu arkuszy hospitacyjnych można stwierdzić, że uwagi pohospitacyjne miały zawsze konstruktywny charakter i wskazywały kierunki doskonalenia. Na spotkaniu zespołu oceniającego z zespołem ds. jakości stwierdzono że hospitacje nie przynoszą oczekiwanych rezultatów i należy poszukiwać nowych form doskonalenia warsztatu dydaktycznego kadry.

Na jakość kształcenia wpływa znacząco *komunikacja wewnętrzna*. Informacje na temat programu kształcenia na kierunku zarządzanie, są widoczne dla studentów na portalu internetowym. Informacje dotyczące programów kształcenia oraz wprowadzanych w nich korekt są ogłaszane na tablicach informacyjnych oraz zamieszczane w Internecie, podobnie jak terminy konsultacji wykładowców, rozkład sesji egzaminacyjnej, wybór specjalności, seminariów, przedmiotów i warsztatów do wyboru. Organizowane są także spotkania informacyjne ze studentami i Samorządem Studenckim.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia jest systemem elastycznym, bieżąco uzupełnianym w wyniku obserwacji i dyskusji prowadzonych w gronie interesariuszy Uczelni. W efekcie tych dyskusji zidentyfikowano obszary usprawnień procesu kształcenia. Jako przykład można podać posiedzenia Rady Wydziału, w trakcie których prowadzona jest dyskusja nad doskonaleniem programu kształcenia, w tym modułów, które są wprowadzane do programu. W trakcie posiedzenia Rady Wydziału w maju 2013 r. wprowadzono na ocenianym kierunku nowe moduły w miejsce wcześniej obowiązujących. Zmiany dotyczyły zarówno modułów obligatoryjnych, jak i wybieranych przez studentów, na wniosek których wprowadzono zajęcia z języka migowego cieszące się dużym zainteresowaniem..

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje nadzór nad dokumentacją i przewiduje: - planowy sposób opracowania i zatwierdzania dokumentów przez uprawnione osoby,- rozpowszechnianie dokumentów,- kontrolowane wprowadzanie zmian do dokumentów,- natychmiastowe wprowadzanie zaktualizowanych dokumentów do miejsca ich użytkowania.

Ważnym elementem weryfikacji efektywności wewnętrznego systemu są karty zmian. W systemie wprowadzono karty zmian Księgi Jakości oraz Kartę Zmian Druków. Analiza tych dokumentów pozwala zauważyć iż w latach 2011-2013 dokonano zmian kwestionariusza końcowej ankiety ewaluacyjnej, zmianę arkusza hospitacji, zmianę karty oceny nauczyciela akademickiego, wprowadzono nowy wzór sylabusu. Wprowadzono formularz wniosku koncepcji nowego kierunku studiów, kwestionariusz ankiety badania losów absolwentów, zmiany karty oceny pracy nauczyciela akademickiego, konieczność porozumienia o przyjęciu na praktykę z instytucjami i przedsiębiorstwami przyjmującymi na praktyki zawodowe. Zmiany te miały charakter doskonalący i wynikały z dostosowywania się Uczelni do przepisów prawa, wyników ankiet, dyskusji z Radą Społeczną Uczelni jak i ze studentami. Ponadto zmiany w zasadach wewnętrznego systemu dotyczyły: zmiany stanowiska w obrębie funkcji zarządzających wydziałem w związku ze zmianami struktury organizacyjnej, zmian w zakresie obowiązków Pełnomocnika przekształconego w funkcję Uczelnianego Koordynatora ds. Krajowych Ram kwalifikacji

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia pozwolił również na wprowadzanie działań doskonalących w zakresie procesu dydaktycznego. Rozmowa z władzami Wydziału oraz Zespołem ds. Jakości kształcenia pozwoliła ustalić iż w wyniku weryfikacji funkcjonowania systemu wprowadzono na kierunku *zarządzanie* następujące zmiany doskonalące proces kształcenia:

1. W odniesieniu do stosowanych form i metod dydaktycznych:
 - podjęto decyzję o zastąpieniu formy wykładowej- warsztatami, na przedmiocie *Zarządzanie karierą zawodową* z uwagi na fakt iż zajęcia prowadził praktyk. Trzeba zaznaczyć że propozycja została zgłoszona przez studentów;
 - podjęto decyzję o rozszerzeniu zakresu przedmiotu *Technika i organizacja handlu zagranicznego* wprowadzając część drugą: Rozliczenia w handlu zagranicznym prowadzą przez osobę z odpowiednim doświadczeniem zawodowym. Propozycję tę złożył członek Społecznej Rady Szkoły;
 - na wniosek kadry i członków Społecznej d Rady dokonano zmian w sekwencji przedmiotów wprowadzając makroekonomię przed finansami
 - na forum Rady Wydziału przeprowadzono dyskusję z udziałem pracowników i studentów, w wyniku której zasugerowano odstępianie od testowej formy egzaminowania na rzecz egzaminu pisemnego problemowego, z ewentualnym udziałem pytań testowych;

-studenci zgłosili propozycję, aby materiały dydaktyczne zawierające treści prezentowane na wykładach w formie prezentacji multimedialnych były udostępniane studentom przed wykładem za pośrednictwem portalu student lub platformy e-learningowej;

-na wniosek Kierownika Katedry Zarządzanie wprowadzono konieczność prezentacji na egzaminie dyplomowym badań własnych prowadzonych przez dyplomanta w formie prezentacji multimedialnej.

2. W odniesieniu do badania jakości zajęć dydaktycznych:

-na forum katedry Zarządzania podjęto dyskusję nad procesem ewaluacji pracowników, w wyniku której stwierdzono konieczność przeprowadzania ankietyzacji studentów odnośnie do wszystkich nowozatrudnionych pracowników po pierwszym semestrze ich zajęć, a w przypadku powtarzających się krytycznych uwag studentów – przeprowadzenie hospitacji i rozmowy z pracownikiem;

-w związku z licznymi zapytaniami absolwentów o możliwości podwyższenia kwalifikacji kierowanymi do promotorów, podjęto decyzję o przesyłaniu aktualnej, bieżącej informacji o prowadzonych kierunkach studiów podyplomowych, szkoleniach, warsztatach,, seminariach i konferencjach naukowych w SWSZ.

3. W odniesieniu do audytów wewnętrznych – przeglądy programu kształcenia dokonywane corocznie w Katedrze odbywają się od roku 2012/ 2013 z dodatkowym udziałem Dyrektora Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości. Wcześniej natomiast konsultowane były ze studentami i członkami Społecznej Rady Szkoły.

Przeprowadzone działania doskonalące pokazały również iż na kierunku *zarządzanie* interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni biorą udział w budowaniu kultury jakości kształcenia.

8.2).

Kadra akademicka oraz Studenci biorą udział w zapewnianiu jakości kształcenia. Spotkanie z kadrami oraz zespołem ds. Jakości kształcenia potwierdziło udział interesariuszy wewnętrznych w procesie kształtowania jakości kształcenia. Poinformowano iż na wniosek studentów zostały utworzone dwie specjalności: *współczesne zarządzanie kadrami, coaching a następnie coaching grupowy*. Studenci są członkami zespołu ds jakości, członkami Rady Wydziału i Senatu a więc mogą zabierać głos i aktywnie uczestniczyć w sprawach dotyczących jakości kształcenia. Interesariusze zewnętrzni również biorą udział w budowaniu kultury jakości kształcenia. Na Uczelni funkcjonuje Rada Społeczna składająca się z 22 członków reprezentujących prestiżowe przedsiębiorstwa, instytucje i urzędy regionu jak np. Wiceprezydent Katowic., wiceprzewodniczący Sejmiku Wojewódzkiego, prezesi firm, banków itp. Przegląd protokołów z posiedzeń Rady pozwala uznać iż władze uczelni przedstawiały istotne problemy przed którymi stoi uczelnia. Dyskutowano o profilu programowym uczelni i prowadzonych kierunków studiów, potrzebach rynku pracy. Dyskusja oparta była o analizy rynku pracy, podkreślano, iż należy zmienić program kształcenia aby nadać Uczelni wyrazisty wizerunek programowy odróżniający się od innych Uczelni regionu. Akcentowano konieczność kreowania u studentów cechy kreatywności, przedsiębiorczości, mobilności i dyspozycyjności, umiejętności nawiązywania kontaktów z klientami uznając że takich kompetencji oczekuje rynek pracy. Rada Społeczna podpowiada również tematy prac dyplomowych, które mają możliwość wdrożenia w projektach unijnych. Uczelnia przeprowadziła również pilotażowe badania losów zawodowych absolwentów kierunku *zarządzanie*. Przedstawiono Raport Badania Losów Absolwentów za rok 2012 i 2011. Wyniki nie sygnalizowały istotnych negatywnych opinii ale część ankietowanych wskazywała, że studia nie spełniły ich oczekiwań ale 75 procent badanych wskazało, że korzysta z wiedzy zdobytej na studiach. Badania te powinny być kontynuowane a opinie wykorzystywane do doskonalenia programu kształcenia.

Przedstawiona dokumentacja a także rozmowy z kadrami i studentami oraz władzami Uczelni i Wydziału pozwalają stwierdzić że udział interesariuszy wewnętrznych w tym studentów jest widoczny. Interesariusze zewnętrzni biorą aktywny udział w budowaniu wizji programowej Uczelni jak i kierunku *zarządzanie*.

Studenci nie brali aktywnie udziału w tworzeniu nowych programów kształcenia, w ramach procesu wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji. Potwierdza to zarówno relacja władz Wydziału jak i przedstawicieli samorządu. W dniu 24 kwietnia 2012 r. odbyło się spotkanie Dziekana Wydziału z samorządem studenckim, podczas którego studenci mogli zgłosić swoje uwagi odnośnie planu i programu studiów. Z notatki ze spotkania wynika, że studenci postulowali zwiększenie liczby godzin ćwiczeń kosztem wykładów, co zostało uwzględnione przez Dziekana. Odpowiedni organ samorządu nie przedstawił jednak pisemnej opinii w przedmiocie nowego programu kształcenia.

Studenci biorą udział w doskonaleniu jakości kształcenia poprzez uczestnictwo w spotkaniach Wydziałowego Zespołu. Z relacji przedstawiciela samorządu studenckiego oraz przedstawionej dokumentacji wynika, że udział studentów w pracach Zespołu jest jak dotąd bierny. Przedstawiciel samorządu studenckiego potwierdził, że nie są oni zainteresowani i nie mają odpowiedniej wiedzy, żeby zajmować się kwestiami jakości kształcenia.

Przedstawiciele samorządu studenckiego, jak sami przyznali, nie biorą udziału w procesie zwiększania świadomego wpływu studentów na jakość kształcenia. Uczelnia zapewnia odpowiedni udział studentów w składzie Senatu Uczelni oraz Radzie Wydziału oraz w Uczelnianym i Wydziałowym Zespole ds. Zapewniania jakości kształcenia. Studenci nie biorą jednak aktywnie udziału w posiedzeniach wymienionych gremiów.

Tabela nr 1. Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

Zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	kadra	infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	działalność naukowa	działalność między-narodowa	organizacja kształcenia
Wiedza	+/-	+	+	+	+/-	+
umiejętności	+/-	+	+	+	+/-	+
kompetencje społeczne	+/-	+	+	+	+/-	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8kryterium ogólnego: *w pełni*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Struktura zarządzania kierunkiem zarządzanie uwzględnia strukturę organizacyjną wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Na kierunku zarządzanie dokonywane są systematycznie przeglądy programowe, weryfikowane są efekty kształcenia na wszystkich etapach procesu dydaktycznego w tym w procesie dyplomowania. Wyniki monitorowania oceny jakości kształcenia stanowią podstawę do doskonalenia procesu dydaktycznego. Wprowadzone zostały działania doskonalące.

Studenci cyklicznie dwa razy do roku wypełniają ankiety dotyczące oceny zajęć dydaktycznych. Ocenie podlegają wszystkie odbywające się na ocenianym kierunku zajęcia. Studenci uważają, że informacja zwrotna skierowana do nich po zakończeniu oceny zajęć dydaktycznych nie jest wystarczająca. Studenci nie uczestniczyli aktywnie w procesie przygotowywania programów kształcenia. Samorząd studencki nie wyraził pisemnej opinii w tym zakresie. Studenci w ograniczonym stopniu angażują się w prace na rzecz podnoszenia jakości kształcenia.

8.2)

W procesie budowy kultury jakości kształcenia biorą udział: kadra akademicka, zespół ds. jakości kształcenia, władze uczelni i wydziału a także choć w ograniczonym stopniu studenci oraz interesariusze zewnętrzni w tym Rada Społeczna Uczelni.

9. Podsumowanie -

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco (6)	w pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1. koncepcja rozwoju kierunku		X			
2. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3. program studiów			X		
4. zasoby kadrowe		X			
5. infrastruktura dydaktyczna		X			
6. prowadzenie badań naukowych		X			
7. system wsparcia studentów w procesie uczenia się		x			
8. wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kierunek zarządzanie ma możliwości rozwoju lecz pogłębionej dyskusji wymaga: koncepcja kształcenia na tym kierunku w tym zakładane efekty kształcenia. Szczególnie pilnych działań wymaga pozyskanie kadry akademickiej dla utrzymania uprawnień do kształcenia na poziomie studiów II stopnia. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia umożliwił wprowadzenie wielu działań doskonalących. Są jednak obszary kształcenia które wymagają monitorowania i dalszych działań korygujących jak np. rozwój naukowy kadry, innowacyjność procesu dydaktycznego poprzez np. wprowadzenie zajęć ze wspomaganiami informatycznym. Pozytywny

wpływ na jakość kształcenia ma współpraca z kadrami akademicką prestiżowych uczelni Katowic oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego. Współpraca ta wymaga szczególnej intensyfikacji we wprowadzaniu nowoczesnych narzędzi dydaktycznych, w szczególności dotyczących wspomagania informatycznego w procesach zarządzania, a także w podjęciu badań naukowych służących doskonaleniu procesu dydaktycznego oraz rozwojowi naukowemu kadry adiunktów.

Uczelnia w odpowiedzi na raport przysłała uchwałę Senatu Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im.gen.Jerzego Ziętka w Katowicach nr 8/2014 z dnia 22 stycznia 2014 roku w sprawie wstrzymania z dniem 1 października 2014 roku rekrutacji na kierunku zarządzanie na specjalności : zarządzanie transportem i logistyka , na której wydawano dyplom z tytułem zawodowym inżyniera. Ponadto uczelnia załączyła kopie pisma skierowanego do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 kwietnia 2014 roku z wnioskiem o wyrażenie zgody na uruchomienie kierunku logistyka studia I stopnia - inżynierskie .Uczelnia deklaruje przeniesienie studentów specjalności zarządzanie transportem i logistyka na kierunek logistyka w przypadku otrzymania zgody na jego uruchomienie. Ponadto w odpowiedzi na pozostałe uwagi zawarte w raporcie powizytacyjnym uczelnia podjęła stosowne działania w zakresie: sposobów weryfikowania efektów uzyskiwanych na praktykach zawodowych wprowadzając obowiązek pisemnych opinii opiekunów praktyk , archiwizowania efektów kształcenia, upowszechnienia wiedzy dotyczącej efektów kształcenia wśród studentów .Zmodyfikowano warunki rekrutacji na studia II stopnia wprowadzając w uzasadnionych przypadkach obowiązek uzupełnienia brakujących efektów uzyskanych na poziomie studiów I stopnia . Zadeklarowano wprowadzenie w większym stopniu do procesu dydaktycznego narzędzi informatycznych -czemu poświęcona była zorganizowana w kwietniu 2014 roku konferencja dydaktyczna .W świetle podjętych przez Uczelnię działań można było podnieść oceny dla kryterium 2 i 3 ze znaczącej na w pełni

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport lub we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).

Tabela nr 3 **Przewodniczący**

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
2. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3. program studiów		X			

